

Pouka za učitelje

III tromesečje 2015.

Biblijski misionari

1. biblijska doktrina **Bog kao misionar**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Jovan 17,18.

Učenici će:

Saznati: Uvideće da Božja misija da obnovi pali ljudski rod potiče iz Njegovog karaktera; svemoćni Stvoritelj čitavog univerzuma, Bog pun ljubavi je Bog misije.

Osetiti: Na Božje neumorno zanimanje za stvorena bića odgovoriće sa dubokom zahvalnošću.

Činiti: Svoje talente i darove staviće u službu Božje misije kako bi ljudi širom sveta upoznali svog Stvoritelja i proslavili Njegovo ime.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Bog se posvetio ljudima

A. Svoju decu učimo da je Bog ljubav. Kako se naše shvatanje Božjeg karaktera produbljuje kada shvatimo da je Bog misionar?

B. Otac je poslao svoga Sina u svet da izvrši misiju iskupljenja. Takođe, poslao je Svetog Duha da nastavi Hristov rad. Kako nam ovaj uvid u „dinamiku slanja“, unutar trojedinog Boga, pomaže da cenimo Hristovu molitvu: „Kao što si Ti Mene poslao u svijet, i Ja njih poslah u svijet.“ (Jovan 17,18)

II Osetiti: DNK naše misije

A. Kako vaše osećanje odgovornosti prema misionarskom radu raste kada shvatite koliko je misija ključna u razumevanju Boga kome služimo?

B. Kako se osećate kada razmišljate o činjenici da misija pripada Bogu i da rezultat naših napora leži u Njegovim rukama iako nas On poziva da učestvujemo u misiji?

III Činiti: Bog nas šalje

A. Da li smo ponekad skloni da odredimo misiju isuviše ograničeno, propuštajući tako priliku da učestvujemo u njoj?

B. Budite spremni da uputite sledeću molitvu: „Evo mene, pošlji mene.“

Zaključak: Bog nas traži, otkriva nam se i poziva nas u zajednicu sa Njim. On je u svim vekovima pozivao ljude da postanu Njegova oruđa u velikom misionarskom zadatku. Kako ćemo danas odgovoriti na Njegov poziv?

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Jovan 20,21.

Ključno načelo duhovnog rasta: Veliki deo izveštaja o Božjem odnosu sa ljudskim rodom odnosi se na misiju. Naš Bog je Bog misionorskog rada. On neumorno teži zajednici sa stvorenim bićima. Kao što je Bog poslao Isusa u svet kao svoje krajnje „oruđe misije“, tako je Hristos svojim sledbenicima dao ključni misioniski zadatak – da svojim rečima i delima objave Božju slavu. Kako smo odgovorili na Božji poziv na misiju?

Samo za učitelje: Kada razmišljamo o Božjim osobinama, kao što su svetost, svemoć, pravednost, saosećanje, ponekad zaboravljamo još jednu važnu karakteristiku: „Bog je misionar“, odnosno, Bog želi da Ga ljudi upoznaju i On aktivno radi na tome da Sebe otkrije ljudskom rodu. On je „otvoren“ po svojoj prirodi. Danas proučite ovu stranu Božje ličnosti u svom razredu, podstičući učenike da odgovore na sledeće pitanje: Kako misioniski podsticaj, koji je deo Božjeg karaktera, može pronaći praktični izraz u vašoj Crkvi i svakodnevnom životu?

Uvodni razgovor: Mi, naravno, pretpostavljamo da današnja internet kultura vrlo brzo može da poveže našu planetu jer putem Interneta srećemo ljude iz različitih kultura i različitog porekla, što proširuje naš pogled na svet.

Međutim, da li ova teorija odgovara realnosti? Neke studije ukazuju da način na koji mnogi od nas koriste Internet zapravo služi održavanju *uskogrudog* pogleda na svet. Mi radije biramo ono što je ugodno nego što podstiče na razmišljanje. Ukratko rečeno, gradimo standardizovanu onlajn mrežu koja više utvrđuje naš postojeći pogled na svet nego što pred njega stavlja izazove.

Božja namera je da Njegova Crkva proširuje svoje poglede na svet. Preko Svetog pisma daje nam potpuni uvid u veliku borbu između dobra i zla i Njegov plan iskupljenja za svet. Ipak, kultura unutar naše Crkve može nas podstaći ili da se usredsredimo na Božju misiju ili da usmerimo našu pažnju na svoje lične interese i potrebe.

Kada upoznamo Božji misioniski karakter, prihvatamo pogled na svet koji je usredsređen na misiju. Nećemo biti zadovoljni Crkvom koja samo predstavlja društveni klub za svece. Želećemo da ona postane odskočna daska za misiju.

Kako se oblikuje pogled na svet usredsređen na misiju:

- Našim odnosom sa drugim članovima crkvene porodice?
- Našim shvatanjem crkvenih aktivnosti i programa?
- Našim odnosom sa članovima šire zajednice?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Proučite ove sedmice šta Biblija govori o Božjem misioniskom karakteru. Često smo usredsređeni na Novi zavet u kome je Božja misija jasno prikazana u Isusovom životu i ranoj Crkvi. Međutim, koreni Božje misije zadiru duboko u Stari zavet. Mnoge dragocene istine treba pronaći u Božjem planu otkrivenom Avramu, Mojsiju i kasnijim prorocima.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Bog kao misionar

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 5,13.14)

Božja želja je oduvek bila da daruje spasenje svoj svojoj deci. Od 1. Mojsijeve do Otkrivenja, Biblija Ga opisuje kao Boga koji traži i iskupljuje. U celoj Bibliji, od izrailjskog naroda do rane Crkve, vidimo Božje napore da uključi svoje sledbenike u misiju, da budu so i videlo ljudima oko sebe.

U 5. Mojsijevoj 10,19. Izrailjcima je naloženo da pokažu ljubav prema strancima. Kasnije, psalmista se obraća Bogu i kaže: „Jer su Tvoji po nasljedstvu svi narodi.“ (Psalam 82,8) I prorok Mihej zabeležio je divno viđenje o tome kakav uticaj Izrailj treba da ima na okolne narode. „I ići će mnogi narodi govoreći: Hodite, da idemo na goru Gospodnju i u dom Boga Jakovljeva, i učiče nas svojim putevima, i hodićemo Njegovijem stazama; jer će iz Siona izaći Zakon i riječ Gospodnja iz Jerusalima.“ (Mihej 4,2) U Knjizi proroka Isaije Božji misioni poziv upućen svim narodima je jasan: „Pogledajte u Mene, i spašćete se svi krajevi zemaljski; jer sam Ja Bog, i nema drugoga.“ (Isaija 45,22) U 56. poglavlju, Isaija prikazuje Božji hram koji postaje „dom molitve svijem narodima“ (7. stih). I Bog kaže: „I neka ne govori tuđin koji pristane uz Gospoda: Gospod me je odlučio od svoga naroda; i neka ne govori uškopljenik: Gle, ja sam suho drvo.“ (Isaija 56,3)

Božja vizija misije bila je sveobuhvatnija od vizije naroda – čija je najviša težnja bila nada u pomirenje Jude i Izrailja. Međutim, to je bio samo mali deo Božjeg plana za Njegov narod: „Malo je da mi budeš sluga da se podigne pleme Jakovljevo i da se vrati ostatak Izrailjev.“ (Isaija 49,6) Širi plan je bio sledeći: „Nego te učinih vidjelom narodima da budeš Moje spasenje do krajeva zemaljskih.“ (Isaija 49,6)

Isaija je, takođe, prerekao da će jednoga dana „biti oltar Gospodnji usred zemlje misirske“ – usred idolopokloničkog, nemoralnog, sujevnog Egipta (Isaija 19,19). Isaija dalje kaže da će se okrutni Asirci pridružiti Egipćanima i zaboraviti svoje bogove: „U to će vrijeme biti put iz Misira u Asirsku, i Asirac će ići u Misir i Misirac u Asirsku, i služiče Gospodu Misirci s Asircima. U to će vrijeme Izrailj biti treći s Misircima i Asircima, i biće blagoslov posred zemlje.“ (Isaija 19,23.24)

Nažalost, Izrailj je veoma često bio sklon usvajanju običaja okolnih naroda, a ne misionom radu među njima. Proroci su neprestano pozivali narod da se odvrati od bezakonja, samozadovoljstva i zanemarivanja siromašnih, udovica, siročadi i stranaca u svojoj sredini.

Jevrejska reč „poslati“ (*shelach*) javlja se skoro osam stotina puta u Svetom pismu. Iako se uglavnom upotrebljava u različitim neteološkim izrazima, u više od dvesta primera Bog se u rečenici javlja kao subjekat. Drugim rečima, Bog je taj koji daje nalog svom narodu i koji ga šalje.

Za razgovor:

- Do koje mere ličimo na Izrailj po tome što smo zaokupljeni svojim potrebama i što zanemarujemo misiju?
- Izrailjski narod nije u potpunosti shvatio svoju ulogu u misiji. Kako naše viđenje misije danas može biti manje ambiciozno ili manje sveobuhvatno u odnosu na Božje namere?
- Hrišćanska adventistička crkva odavno je prepoznala sebe kao „misioni pokret“. Kakve njene osobine ne bi bile u skladu sa ulogom tog pokreta?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Da li se prema misiji ophodimo kao prema jednoj od mnogih jednako važnih aktivnosti u Crkvi ili shvatamo da je misija suština svega? Pozovite razred da razmotri vrednosti i prioritete vaše Crkve?

Za primenu u svakodnevnom životu: Razmislite o sledećoj izjavi adventističkog misiologa Džona Dibdala: „Isus nije stvorio Crkvu, a zatim joj dao misiju kao jedan od zadataka. Misija, kao majka, daje život Crkvi... Ako Crkva zanemari svoju misionisku ulogu, ona neće samo neuspešno obaviti svoj zadatak, već će prestati da postoji kao Crkva.“ (*Adventist Mission in the 21st Century*, str. 17.18)

Za primenu:

- Šta mislite o sledećoj izjavi? „Pogrešno je da govorimo o ‘crkvenoj misiji’. Mi ne posedujemo misiju; Bog nas poziva da učestvujemo u *Njegovoj* misiji.“

- Šta u praktičnom smislu znači da Božja misija prethodi Crkvi? Kako takvo gledište utiče na postavljanje prioriteta i upotrebu sredstava? Da li menja način na koji razmišljamo o ishodu misije? Da li menja način na koji shvatamo Božje namere za nas i našu lokalnu zajednicu?

Aktivnost: Na listu papira nacrtajte dve kolone. Postavite razredu sledeće pitanje: „Da li bi posetilac na bogoslužju u vašoj crkvi odmah znao da je u pitanju crkva okrenuta misiji?“ U jednoj koloni upišite aktivnosti koje jasno otkrivaju misionisku usmerenost vaše crkve. U drugoj koloni zabeležite određene promene koje bi vaša crkva mogla da učini kako bi bolje odražavala Božji misioniski karakter.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Kada govorimo o misiji, ponekad se usredsređujemo na tehničke pojedinosti. Govorimo o oblastima koje još nismo dosegli svojim radom, kontekstualizaciji, usredsređujući se na demografske podatke i statistiku. Iako su ova praktična pitanja važna, kako pod njihovim uticajem možemo ponekad da izgubimo iz vida suštinu misije? Na kraju proučavanja pouke u razredu ukažite na krajnju svrhu našeg svedočenja: da otkrijemo Božje veličanstvo i slavu.

Aktivnost: Zamolite tri osobe u razredu da naglas pročitaju sledeće tekstove: Psalam 67,1-5; Juda 1,24.25. i Otkrivenje 15,2-4. Dozvolite razredu da minut ili dva razmišlja o tome kako je Bog prikazan u ovim tekstovima. Zatim postavite pitanje: „Kakav je vaš ličan stav o ovim stihovima? Koja osećanja bude u vama?“

Podelite razred u grupe od po dvoje ili troje i molite se da vam Sveti Duh pomogne:

1. Da bolje shvatite Božji karakter pun beskrajne ljubavi i želje da Ga ljudi upoznaju.
2. Da nađete načina da učestvujete u misiji, lično i kao zajednica, da što uspešnije proslavite Stvoritelja i druge usmerite ka Njemu.

2. biblijska doktrina Avram – prvi misionar

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Jevrejima 11,8.

Učenici će:

Saznati: Na osnovu Avramovog iskustva jasno će uvideti kako Bog zahvaljujući poslušnosti ljudi, koliko god nesavršena i nepotpuna bila, može da unapredi svoj misionarski plan.

Osetiti: Osetiće novo uzbuđenje zbog misije koju Bog ima na umu za njih.

Činiti: Biće spremni da se izlože opasnosti radi Jevanđelja.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Poduhvat, sa sigurnosnom mrežom

A. Šta bi se dogodilo sa Biblijom kada bi se uklonio izveštaj o Avramu? Kako nam odgovor na ovo pitanje pomaže da shvatimo važnost misije koju je Bog dodelio Avramu?

B. Šta možemo naučiti o Božjem karakteru iz izveštaja o Avramovim mnogim pogreškama?

C. Šta mislite zašto se Bog toliko puta susretao sa Avramom na njegovom putovanju?

II Osetiti: Moguća misija

A. Da li dozvoljavamo osećanju nedostojnosti da nas odvraća od učestvovanja u misiji? Kakve pouke iz Avramovog iskustva treba da nam uliju poverenje i podstaknu nas da pođemo na rad?

B. Kako nam Avramova stalna zajednica sa Bogom može pružiti sigurnost i ohrabrenje kada se osećamo kao „stranci u tuđoj zemlji“?

III Činiti: Promenjeni zahvaljujući misionarskom radu

A. Kako možemo da se uključimo u misionarski rad, a ne samo da razmišljamo i razgovaramo o njemu? Šta to znači u praktičnom smislu?

B. Šta možemo zaključiti kada se osvrnemo na Avrama na početku i na kraju njegovog puta o tome šta bi Bog želeo da postigne u našem životu ako Mu dopustimo?

Zaključak: Avramovo misionarsko putovanje na mnogo načina predstavlja Hristovu misiju iskupljenja kada je blagoslovio svet svojom žrtvom na Golgoti. Dok idemo Avramovim tragom, uočavamo neumorni misionarski karakter našeg Stvoritelja, i iznova smo nadahnuti da otkrijemo misionarski cilj koji Bog ima za naš život.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Galatima 3,6-8.

Ključno načelo duhovnog rasta: Avram je verom prihvatio misiju od Boga koji ga je poveo na neobično putovanje – čije posledice nije mogao da zamisli. Danas, Bog nudi svakome od nas misionarski zadatak u okviru plana spasenja ljudskog roda. Poput Avrama, možda nismo „idealno“ misionarsko oruđe. Međutim, njegovo iskustvo nas uverava da Bog može da postigne svoje namere preko grešnih ljudskih bića. Sve što traži je da budemo spremni da „pođemo“.

Samo za učitelje: Hrišćanin kao poklonik ili izgnanik česta je tema u hrišćanskoj književnosti i muzici. Avram je možda najbolji primer osobe koja je pozvana na pođe na putovanje. On je odgovorio na Božji poziv da ostavi sve što mu je poznato (1. Mojsijeva 12,1). U toku proučavanja pouke u vašem razredu treba da ostvarite dva cilja: da naglasite ključne pouke o misiji na osnovu Avramovog čuvenog putovanja vere i podstaknete razred da čuje i prihvati Božji lični poziv na misiju –kakav god on bio.

Uvodni razgovor: Britanski istraživač Frensis Drejk isplovio je iz Engleske u decembru 1577. godine sa šest brodova i 164 moreplovca. Kakva je bila njegova misija? Da postane prvi Englez koji će oploviti planetu. Tri godine kasnije, samo jedan brod, čiju je posadu činilo 59 preživelih mornara, uplovio je u luku u Plimutu. Iako su uspešno izvršili svoju misiju, Frensis i njegova posada doživeli su niz žestokih oluja, brodoloma, napada neprijateljskih sila i glad.

U svetlosti ovog strašnog putovanja, reči molitve, koje se po predanju pripisuju Frensisu, naročito su snažne:

„Probudi nas, Gospode,
kada smo previše zadovoljni sobom.
Kada se naši snove ostvare
zato što nemamo velike snove.
Kada sigurno stignemo u luku
zato što smo plovili previše blizu obale.“

Kada je Avram pošao iz Ura, započeo je putovanje koje ga je odvelo „daleko od obale“ – i naizgled bez sigurnosti u uspeh. Naravno, sa ove tačke gledišta, čini se da je ishod bio siguran. Avram je bio div vere; neustrašivi istraživač; otac naroda, i doslovnog i duhovnog. Međutim, razmotrite kako je njegovo iskustvo moglo drugačije da se završi. Kada je Avram u Uru prvi put čuo Božji glas koji ga je pozvao da pođe na put, bio je samo čovek suočen sa izborom. Da li treba da zanemari Božji poziv i ostane u Uru, u kome mu je sve bilo poznato i u kome se osećao sigurnim? Ili treba da ostavi svoje korene i sa svojom porodicom pođe u nepoznato? U tom trenutku nije mogao znati na koji način će njegova odluka izvršiti svoj uticaj u istoriji.

Za razgovor:

- Kako treba da živimo da bismo a) lakše mogli da čujemo Božji poziv na misiju i b) bili fizički i duhovno spremni da odgovorimo na misioni zadatak koji nam Bog daje?
- Na koji način mi kao pojedinci ili kao Crkva „plovimo previše blizu obale“ kada je u pitanju učestvovanje u Božjoj misiji?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Svi heroji vere spomenuti u 11. poglavlju Jevrejima poslanice, među kojima je i Avram, imali su duboko poverenje u Božji dalekosežni plan za čovečanstvo. Ta sigurnost omogućila im je da podnesu ranjivost, žrtvu i opasnost. Dok budete proučavali izveštaj o Avramu, podstaknite svoj razred da se zapita: „Šta treba da ostavim iza sebe – strahove, materijalna dobra, grehe ili nešto drugo – da bih ispunio Božji plan koji ima za mene, da budem blagoslov drugima?“

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Blagoslov svetu

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Mojsijeve 12,1-9)

Tema blagoslova protkana u Bibliji prikazuje Božju želju da blagoslovi svet. Bog blagosilja Avrama imajući na umu poseban i veličanstven cilj da preko njega blagoslovi sve narode (1. Mojsijeve 12,2-3). Može li postojati uzvišeniji poziv? Od samog početka istorije izrailjskog naroda, Bog otkriva svoju nameru da blagoslovi ceo svet. On bira izrailjski narod ne zato što je poseban, ne zato što je bolji od ostalih naroda, već da bi bio oruđe spasenja i blagoslov svetu.

Avram nije bio nepogrešiv. Međutim, njegova izuzetna vera omogućila mu je istaknuto mesto među herojima vere (Jevrejima 11,8-19). Avram, njegova porodica i ostala pratnja pokazali su hrabrost i veru kada su kao misionari krenuli u srce Hananske zemlje – u kojoj su bili okruženi bezbožnicima i idolopoklonicima (1. Mojsijeve 12,4-6). Kako su oni svedočili o Jahveu u takvom okruženju?

Avram gradi dva oltara. Naravno, prinošenje žrtava u Hananskoj zemlji nije bilo neobično – ali prinošenje žrtava jedinom istinitom Bogu, Jahveu, bilo je nešto potpuno novo! U Bibliji je zapisano da Avram „prizva ime Gospodnje“. (1. Mojsijeve 12,8) Neki prevodi daju dublje značenje ovom stihu: „Avram je propovedao u ime Jahvino.“ Avramu nije bio samo upućen poziv da napusti svoj dom i živi životom vernim obećanju, pozvan je da usmeno svedoči hananskom narodu.

Razmislite o ovome: Avram je uživao u posebnoj zajednici sa Bogom – ipak, time je dobio mnoge odgovornosti, a ne samo blagoslove. Kakve odgovornosti primaju adventistički hrišćani zajedno sa mnogim blagoslovima koje Bog daje?

II Uzajamni blagoslovi

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Mojsijeve 12,1-3)

Blagoslovi u Bibliji teku u dva pravca – od Boga do ljudskog roda i od ljudskog roda ponovo do Boga. Božji blagoslovi ogledaju se u brizi za Njegovu decu, a naši u izražavanju svoje zahvalnosti i pokazivanju da cenimo Njegove blagoslove. Ove međusobne, uzajamne blagoslove možemo zapaziti u Pavlovoj poslanici upućenoj Efescima: „Blagosloven Bog i Otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas je blagoslovio svakijem blagoslovom duhovnijem nad nebesima kroz Hrista.“ (Efescima 1,3)

U nejednakoj međusobnoj razmeni blagoslova, jedino vredno što možemo da vratimo Bogu je naš život, služba i hvala.

Najveći blagoslov koji je Izrailj mogao vratiti Bogu bila je njihova poslušnost i učešće u Njegovoj misiji i službi okolnim narodima. Umesto toga, previše često upuštali su se u prazne obrede. Žrtve i darovi, koji su trebalo da predstavljaju blagoslove koji se vraćaju Bogu, zapravo su postali uvreda Njemu (Isaija 1,13-15).

Razmislite o ovome: Na koje praktične načine nas Bog može pozvati da blagoslovimo svoju zajednicu? Šta nas ponekad odvraća od misije da blagoslovimo Boga i druge?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Biti misionar znači biti otvoren za promenu u istoj meri u kojoj težimo da promenimo druge. Avramova misija obuhvata i fizičko putovanje (iz drevnog grada Ura do Hananske zemlje) i

putovanje duhovnog rasta (ostaviti iza sebe idolopokloničku kulturu i učiti kako postati veran Božji sledbenik). Razmišljajte u svom razredu o ideji da savršenstvo nije uslov da bi čovek bio uključen u misionarski rad. Ono što jeste potrebno jeste poučljiv duh.

Aktivnost: Podelite razred u male grupe i zamolite ih da nekoliko minuta provedu u pisanju kratkog opisa zadatka na koji je Bog pozvao Avrama. Navedite sve osobine i veštine za koje verujete da idealan kandidat treba da poseduje. Uporedite svoje odgovore. Izdvojte dve ili tri najvažnije osobine? Koje bi bile odlučujuće?

Za razgovor:

Ukratko razmotrite različite događaje u Avramovom životu koji pokazuju da je na tom putu duhovno sazrevao. (Na primer: 1. Mojsijeva 12,11-13; 16,1-4; 20,2)

-Kako biste opisali Božji odgovor u ovim situacijama?

-Šta mislite zašto je Bog bio toliko strpljiv sa svojim poslanikom koji je činio greške? Koji razlog se navodi u tekstu u 1. Timotiju 1,16?

-Šta mislite o ideji da se Božja sila pokazuje u našoj slabosti? (2. Korinćanima 12,9) Da li ovakvo gledište ima uticaja na naš stav prema uključenosti u misiju?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Često smo čuli dirljive priče o ljudima i ženama koji su imali posebno, nepogrešivo osećanje da Bog želi da Mu služe na poseban način. Ipak, svi smo mi „pozvani“ (Jovan 15,16). Proučite u svom razredu različite načine na koje nas Bog poziva na misiju.

Aktivnost: Da li možemo još bolje da se uskladimo sa Božjim misionarskim podsticajima? Izaberite dve ili tri osobe iz razreda da pantomimom prikažu saosećanje ili nadu.

1. Da li je lakše da pogodimo šta pantomimičari pokazuju kada su u pitanju osobe koje dobro poznajemo (odnosno, znamo kako razmišljaju)? Zašto da ili zašto ne?

2. Da li bi bilo lakše da pogodimo pojam kada bismo nagoveštaje primili iz različitih izvora? Objasnite. (Možda kada bi pantomimičarima bilo dozvoljeno da pričaju ili nacrtaju crtež?)

Za sada Bog ne može da razgovara sa nama licem k licu. Razgovarajte u razredu na koje načine možemo biti usklađeni sa Božjim glasom. Kakve različite oblike Božji poziv može da poprими?

Na kraju, podstaknite članove razreda da odvoje posebno vreme u sledećoj sedmici – bilo kroz proučavanje, molitvu, proslavljanje Boga, zajednicu:

a) Da obrate pažnju na Božji poziv na misiju

b) Da se duhovno pripreme za službu.

3. biblijska doktrina **Neobični misionari**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 2. O carevima 5,14.15.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da svedočenje u okviru različitih kultura zahteva moralnu hrabrost i spremnost da dozvole Bogu da ih iznenadi.

Osetiti: Ponovo će iskusiti osećanje zahvalnosti za Božju milost prema njima, kao i razumevanje prema onima koji doživljavaju životne probleme.

Činiti: Pred njih će biti stavljen izazov da služe potrebama drugih, čak i po cenu da svoju sigurnost i interese izlože opasnosti.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Bog nemoćne čini jakima

A. Svojim delima i životom možemo uspešno da svedočimo za Boga. Šta možemo da naučimo iz činjenice da je i jevrejska devojčica u zarobljeništvu, takođe, dala svoje svedočanstvo?

B. Možete li pronaći određene sličnosti između izveštaja o izlečenju izrailjskog neprijatelja Nemanu i gubavca Samarjanina koga je Isus izlečio – koji se od deset izlečenih gubavaca jedini vratio da se zahvali (Luka 17,11-19)?

C. Šta možemo naučiti o Božjem karakteru i pristupu misiji zahvaljujući Njegovom izboru oruđa za svedočenje (2. O carevima 5,2.3), Njegovim nalogima za izlečenje datim Nemanu (2. O carevima 5,10), i sramnog čina Jelisijevog sluga koji je naplatio izlečenje (2. O carevima 5,20-27)?

II Osetiti: Pravo saosećanje stvara iskreno poverenje.

A. Kako iskreno saosećanje prema bližnjima pomaže da slomimo prepreke, bilo kulturološke, emocionalne ili duhovne?

B. Kako naše lično iskustvo Božje milosti može da pruži snagu naporima u svedočenju čak i kada okolnosti nisu idealne?

III Činiti: Biti dostupan

A. Kakve praktične korake možemo da preduzmemo da bismo izgradili moralnu i duhovnu hrabrost? Zašto je to uvek dug process, a ne trenutna odluka?

B. Da li smo rekli Bogu da smo Mu na raspolaganju, da može da nas upotrebi u svojoj misiji? Kako da uvek budemo spremni da bismo mogli da održimo svoju reč?

Zaključak: Uspešno svedočenje ne događa se slučajno; Božji Duh sjedinjava šta je potrebno da bi ljude doveo u svoje carstvo.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 2. O carevima 5,2-5.

Ključno načelo duhovnog rasta: Činjenica da nas Bog smatra jednakima, da smo svi Njegova deca koju On podjednako voli, u suprotnosti je sa čovekovim predrasudama i pristrasnostima. Međutim, u izveštaju o Nemanu, vidimo kako Bog neumorno ruši društvene, kulturološke i nacionalne prepreke da bi ostvario svoju misiju. Možemo li mi učiniti manje?

Samo za učitelje: Poznati češki političar Vaclav Halev, koji je kasnije postao predsednik, mnogo godina proveo je podstičući građane da se suprotstave nemilosrdnom i opresivnom režimu njegove zemlje. U svom eseju pod nazivom „Moć nemoćnih“ izneo je neoborive činjenice da bez obzira koliko neki politički režim bio ugnjetački, obični ljudi mogu da promene društvo ako samo pokažu moralnu hrabrost jednostavnim, svakodnevnim iznošenjem istine. Da li ponekad verujemo da naša sposobnost da svedočimo za Boga zavisi od povoljnih okolnosti i traženja prave prilike? Dok budete držali pouku u svom razredu, iznesite primer neimenovane male zarobljenice čija je moralna hrabrost pokrenula „talase promene“ u tadašnjem svetu.

Uvodni razgovor: Da li imate više saosećanja prema ljudima koji pripadaju vašoj rasnoj grupi? U toku 1950-ih godina, psiholozi su proučavali teoriju o empatiji unutar određene grupe, po kojoj imamo više saosećanja i razumevanja za one koji izgledaju kao i mi i koji imaju isto kulturološko poreklo.

U okviru jednog istraživanja na Univerzitetu u Pekingu 2009. godine izvršeno je skeniranje mozga volontera iz Kine i Kavkazije dok su gledali različite video snimke o ljudima koji primaju bolne ubode iglom. Rezultati su bili zapanjujući. Empatički neuronski odgovor – aktivnost u delu mozga pokrenut emocijama i empatijom – pojačavao se kada su volonteri posmatrali osobe njihovih rasnih odlika kako primaju bolne injekcije.

Heroj i svedok iz 5. poglavlja 2. O carevima jedva da se spominje u izveštaju, ali ono što je ona učinila pokrenulo je sve događaje koji su usledili. Do Nemanovog izlečenja došlo je zahvaljujući neverovatnoj hrabrosti male jevrejske devojčice, zarobljenice, koja je imala duboko saosećanje i empatiju prema nekome ko se veoma razlikovao od nje po bogatstvu, moći, nacionalnosti, religiji i životnim okolnostima.

Pitanja: Zašto saosećanje u velikoj meri pomaže u svedočenju? Možemo li se samo pretvarati da ga pokazujemo? Kako predrasude, bilo društvene, rasne ili neke druge vrste, nanose štetu i nama i drugima? Kako mogu da ugroze i prekinu misiju?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Jedna od tema koja se provlači kroz izveštaj o Nemanu jeste ideja o neočekivanom. Svaki preokret u događajima sadrži još jedno iznenađenje koje prikazuje delovanje Božjeg Duha na način koji prevazilazi ljudske pretpostavke i očekivanja. Dok budete proučavali biblijski izveštaj u razredu, naglasite kako je izveštaj o Nemanovom izlečenju predstavljao izazov tadašnjim svedocima događaja – jevrejskom narodu. Izvucite sličnosti sa misijom u dvadeset i prvom veku koja otkriva Boga kao Boga iznenađenja; Onoga koji čezna da posmatramo misiju kroz panoramski objektiv Njegove ljubavi prema svim narodima, a ne na osnovu svog uskogrudog gledišta.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Misija u izgnanstvu

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. O carevima 5)

U biblijskom izveštaju naglašen je ugled koji je Neman uživao. Bio je „vojvoda“, „velik u gospodara svojega“, „velik u časti“, „veliki junak“ (2. O carevima 5,1). Uveren da bi prorok u Samariji mogao da ga izleči od gube, piše izrailjskom caru, umesto da pokuša da stupi u kontakt sa prorokom. U ovom izveštaju ironično je to što osoba koja je omogućila Nemanovo izlečenje nije važna i moćna osoba. Ironično je i to što je Neman trebalo da zahvali svojim slugama, ne samo Bogu i Jelisiju, za svoje izlečenje. Ne samo da je sluškinja obavestila gospodaricu o Jelisiju i mogućnosti da isceli bolesne, već kasnije, kada je Neman bio uvređen Jelisijevim nalogima da se okupa u reci Jordan i kada je hteo da se vrati kući i dalje bolestan od gube, njegove sluge su ga ubedile da potisne svoj ponos (2. O carevima 5,13).

U Nemanovo vreme vladala je stalna napetost duž granice između Sirije i Izrailja. U toku jednog od graničnih sukoba, Sirijci su povelili sa sobom jevrejsku devojčicu kao zarobljenicu. Iz biblijskog izveštaja ne saznajemo mnogo o njoj, ali znamo da se suočila sa pitanjem sa kojim svi izgnanici moraju da se suoče: *Kako da živim u potpuno stranom kulturološkom okruženju?*

Pred devojčicom se našao veliki izazov da u domu vojnog zapovednika neprijatelja njene voljene zemlje, Izrailja, steknu poverenje u nju. Bez obzira na okolnosti, ona izbegava dve krajnosti. Sa jedne strane, odbija da pođe lakšim putem i samo se prilagodi novim okolnostima, zaboravljajući svoju veru. Sa druge strane, odbija da pođe lakšim putem da svoju veru drži samo za sebe. Umesto toga, ona svoju veru primenjuje u datim okolnostima. Ona skuplja hrabrost da svedoči o proroku Jelisiji: „O da bi moj gospodar otišao k proroku u Samariji, on bi ga oprostio od gube.“ (2. O carevima 5,3)

Ne potcenjujmo veru ove mlade misionarke mnogim negativnim kulturološkim zamerama. Bila je žensko, mlada, strankinja, iz neprijateljske zemlje, zarobljenica. Iako je bila u takvom položaju da je smela da progovori samo ako joj se neko obrati, devojčica je hrabro progovorila, savetujući da gospodar pođe u neprijateljsku zemlju po pomoć. Šta ako nije bila u pravu? Jelisije je bio poznat po čudima koja je činio, ali nije bilo zabeleženo da je nekoga izlečio od gube.

Njena duhovna hrabrost pomogla je da se neznabožački vođa pokloni Bogu. Još jednom je Božja milost prešla kulturološke i verske granice zahvaljujući poniznom i vernom misionaru.

Za razgovor: Mnogi od nas imaju teškoće da budu svedoci čak i u prilično lakim okolnostima. Kako, onda, možemo objasniti hrabrost ove mlade sluškinje?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Razmotrite sve elemente u izveštaju o Nemanu koji su bili suprotni od očekivanog.

1. Jelisije je bio javna ličnost u Izrailju. Primio je poziv u službu u vreme kada je Ilija ognjenim kočijama bio odnesen na Nebo i kada je primio blagoslov velikog proroka Ilije (2. O carevima 2,9-11). Ipak, za osnovni misionarski rad u ovom izveštaju nije zaslužan Jelisije, već neimenovana mala sluškinja koja nije posedovala nikakvu moć.

2. Osoba koju je Bog iscelio je tuđin, nedostojan takvog dara. Neman nije samo pripadnik neprijateljskog naroda, već i jedan od vojnih zapovednika.

3. Nema jasnog i srećnog kraja. U 2. O carevima 5,18. zabeleženo je da je Neman posle objavljivanja svoje vere u jedinog pravog Boga obavestio Jelisija da on i dalje mora da obavlja svoju građansku dužnost prateći svoga cara u hram boga Rimona (ili Vala). Da li Božji prorok odgovara oštrim ukorom ili osudom asirskog idolopoklonstva? Ne. Jelisija samo odgovara: „Idi s mirom.“ Teolozi su dugo raspravljali o značenju ovog odgovora. Događaj prikazan u 2. O carevima 5. poglavlju pokazuje da je

uprkos svom iskustvu obraćenja, Neman i dalje bio duhovno malo dete koje će se suočiti sa mnogim izazovima.

Razmislite o ovome: Kao razred pokušajte da izveštaj o Nemanu prebacite u okruženje dvadeset i prvog veka. Ko bi mogao da bude Neman i šta bi bila njegova „guba“? Ko bi mogao da bude savremeni Jelisije? Ko bi mogao da bude u ulozi nepoznate male sluškinje? Takođe, razmotrite Nemanovo priznanje da će nastaviti da ide u hram boga Rimona sa sirijskim carem. Postoji li sličan savremeni primer koji bi od nas zahtevao da pokažemo strpljenje prema duhovnom novorođenčetu?

Kako premeštanje izveštaja o Nemanu u današnji svet pruža izazov našim unapred stvorenim idejama o tome kako treba da pristupimo misiji ili kako treba da se odnosimo prema nevernicima? Da li nam ovaj primer pomaže da uvidimo kako Božji Duh može da deluje na neočekivane načine?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Jevrejska mala zarobljenica izložila se velikoj opasnosti kada je rekla da Bog može da izleči Nemana od gube. Ipak, najvažniji deo njene životne priče odigrao se mnogo ranije. Moralna i duhovna hrabrost nije se pojavila niotkuda. Ona neprestano mora da bude negovana svakodnevnim malim i velikim odlukama. Na kraju, podsetite učenike da svedok uvek mora posedovati čestitost i hrabrost, osobine koje moramo graditi pre nego što nam zatrebaju u određenom trenutku.

4. biblijska doktrina **Jonino iskustvo**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Jona 4,10.11.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće veličinu Božje ljubavi prema drugima i svoju odgovornost u misionskom radu.

Osetiti: Ponovo će doživeti osećanje lične odgovornosti da se uključe u Božju misiju za svet.

Činiti: Pokazaće duhovnu posvećenost misiji podržavajući je molitvom, novčanim sredstvima i ličnom uključenosti.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Božja milost ne poznaje granice i kulturološke razlike

A. Zašto su Jevreji bili toliko zaprepašćeni karakterom Jonine misije? Kakav bi misionski zadatak danas ostavio isti utisak na nas?

B. Knjiga o Joni završava se pomalo nejasno. Bog postavlja pitanje kojim kao da prebacuje Joni (Jona 4,11). Šta ono govori o Božjem osnovnom karakteru?

II Osetiti: Biti na pravom mestu sa Bogom

A. Šta mislite kako se Jona osećao kada je bio bačen sa broda i kada je potonuo potpuno svestan da nije verno obavio svoju misiju? Da li je Bog nekada morao da vas izbavi iz dubine okeana?

B. Kako se osećate kada znate da se nalazite na mestu na kome Bog želi da budete, i radite ono što vam je On naložio?

III Činiti: Izbegavanje duhovnih stramputica

A. Kakve praktične korake možemo preduzeti da bismo savladali osećanje duhovnog samoljublja ili isključivosti?

B. Kako možemo izbeći da postanemo savremene Jone?

Zaključak: Knjiga o Joni baca svetlost na širinu Božje milosti i dubinu Njegovog strpljenja, i prema neznabožačkim grešnicima iz Ninevije i prema Božjem proroku koji okleva da ispuni zadatak za koji ga je Bog izabrao. Kako se događaji odvijaju shvatamo da je oslanjanje na našu mudrost i sklonosti rđav način da pristupimo misiji. Samo pokoravanjem Božjem vođstvu možemo da shvatimo širinu Njegovog misionskog plana i našu ulogu u njemu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Jona 1,8-10.

Ključno načelo duhovnog rasta: Pitanje koje su neznabožački mornari postavili Božjem proroku Joni može se postaviti svim Božjim sledbenicima: „Koje si radnje? I odakle ideš?“ (Jona 1,8) Ko smo mi? Da li smo pravi Božji učenici? Da li smo uključeni u Njegovu misiju ili uvek bežimo na neko udobnije mesto?

Samo za učitelje: Dok držite ovu pouku u razredu, podsetite učenike da je izveštaj o Joni mnogo više od samo zanimljive priče o nekom davnom istorijskom događaju – on je pun duhovnih primena u današnje vreme. Ohrabrite članove razreda da pronađu sličnosti sa svojim iskustvom i da primene pouke na trenutnu misiju Crkve.

Uvodni razgovor: Ime Jona znači golub. Rečeno je da je bio Amatijev sin, čije ime znači vernost. Takođe, bio je Božji prorok. Čitalac zato očekuje da će verni golub biti poslušan Božjem pozivu. Međutim, umesto da pođe na istok ka Nineviji, on beži u potpuno suprotnom pravcu. Lako je kritikovati Jonu sa udaljenosti od skoro tri hiljade godina. Ali, da smo bili na Joninom mestu, zar ne bismo možda isto učinili?

Nekoliko godina ranije, Asirija, čiji je jedan od glavnih gradova bila Ninevija, surovo je napala i pokorila Izrailj – događaj koji je i dalje bio veoma živ u sećanju Izrailjaca. Prema rečima proroka Nauma, Ninevija je bila „grad krvnički, pun laži i otimanja, iz koga grabež ne izbiva“. (Naum 3,1) On postavlja pitanje: „Koga nije stizala zloća tvoja jednako?“ (Naum 3,19) Nema sumnje da je Jona bio svestan da su Asirci na vešte načine vršili masovna ubistva i da su bili iskusni u nabijanju na kolac i sakaćenju ljudskog tela. Možda je mislio da Ninevija nije idealno mesto na kome javni evanđelista treba da započne svoj rad. Pa ipak, Božja zapovest bila je jasna, a Jonina neposlušnost očigledna.

Međutim, nije samo strah podstakao Jonu na neposlušnost. Istoričari kažu da je Jona smatrao da je u kulturološkom smislu nadmoćniji u odnosu na neznabošce iz Ninevije prema kojima je gajio i verske predrasude. Ljudi su tome skloni i danas. Kao što je hrišćanska spisateljica En Lemot zabeležila: „Možete biti sigurni da ste stvorili Boga po svom obličju kada se ispostavi da Bog mrzi ljude koje i vi mrzite.“ (*Bird by Bird*, New York: Anchor Books, 1994, str. 22)

Razmislite o ovome: Kako bi izgledao savremeni Jona? Ko su Ninevljani u našem iskustvu? U kojoj meri element Jone postoji u životu svakoga od nas?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Dok držite pouku u svom razredu, iznesite određene duhovite i šaljive delove iz izveštaja o Joni – koji je pun ironije i iznenađenja. Znamo da je Isus često pričao priče jer je znao koliku moć priča ima u prenošenju duhovne poruke (Marko 4,34).

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Ko si ti?

(Podsetite se u razredu teksta iz Knjige o Joni 1,7.8)

Kada je Jona bio bačen u more u vreme najjače oluje, mornari neznabošci u očajanju su upitali Jonu ko je on (Jona 1,8). Pošto nije poslušao Boga čineći upravo suprotno od onoga što mu je bilo rečeno, Jonin odgovor je ironičan – sa primesom nekog mračnog humora: „Jevrejin sam, i bojim se Gospoda Boga nebeskoga, koji je stvorio more i suhu zemlju.“ (Jona 1,9) Bog je naložio Joni da pođe u Nineviju kopnom. Jona je, umesto toga, pošao morem. Međutim, i more i zemlja su u Njegovoj vlasti. Bog koristi neznabožačke mornare da podseti Jonu ko je on.

Razmislite o ovome: Šta u ovom izveštaju ukazuje da su neznabožački mornari bili duhovno verniji od Jone?

II Nema tuđina

(Podsetite se u razredu teksta iz Otkrivenja 14,6)

U tekstu u Jevanđelju po Mateju 28,19.20. Isus je naložio svojim učenicima da pođu u svet i „nauče sve narode“. Nijedna zemlja, jezik, pleme, kulturološka grupa ili pojedinac nisu izvan dometa Božje ljubavi i milosti (vidi: Otkrivenje 14,6).

Ključna tema u Knjizi o Joni može biti Božja spasonosna ljubav prema ljudima koje smatramo tuđinama, čak i kada su okrutni i surovi kao što su bili Asirci. Ovaj izveštaj je trebalo da deluje na isključivost koju su Izrailjci previše često pokazivali. Bog radi na otkupljenju svojih stvorenja i mi nemamo prava da samo sedimo, uživamo u svom spasenju i zaboravljamo duhovne potrebe ostatka sveta.

Razmislite o ovome: Kakav lek je apostol Jovan ponudio Crkvi koja je izgubila svoju prvu ljubav? (Otkrivenje 2,4.5)

III „Dobro je što se srdim.“

(Podsetite se u razredu teksta iz Knjige o Joni 4,1-11)

Jonin najveći greh je što nije imao saosećanja. Pisac u Knjizi o Joni često koristi satiru kao književno sredstvo. To čini navođenjem niza suprotnosti. Na primer, on opisuje Jonu kako se ljuti na Boga zato što je oprostio Nineviji i poštedeo njene stanovnike (4,1-3). A onda, nekoliko stihova kasnije, Jona je ponovo ljut – ovoga puta zato što je njegova omiljena biljka, koja mu je pružala hlad, uvenula (4,7-9). To je još jedna mračna duhovita suprotnost. Jona je uznemiren zbog biljke, ali ne zbog smrti više od 120 000 ljudi. Pisac zatim nastavlja sa još jednim kontrastom – ovoga puta između Joninog nedostatka empatije i Božjeg sveobuhvatnog saosećanja. Bog pita Jonu: „A meni da ne bude žao Ninevije, velikoga grada?“ (4,11) I upravo sa tim pitanjem, koje visi u zraku, pisac Knjige o Joni završava ovaj izveštaj.

Razmislite o ovome: Kada smo poslednji put bili iskreno uznemireni pri pomisli na milione ljudi koji ne poznaju Isusa? Kako možemo da posmatramo ove ljude Božjim očima?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: U ovoj pouci susreli smo se sa ličnošću punoj suprotnosti. Sa jedne strane, on beži od svog misionorskog zadatka. Sa druge strane, kada konačno izvrši svoj posao, podstiče ceo neznabožački grad da se obrati! Iako je Jona bio neveran, bio je spreman da umre i spase mornare neznabošce. Bio je pesnik koji se emocionalno vezao za biljku; ali je istovremeno bio neosetljiv kada se sučio sa mogućim uništenjem grada.

Pitajte učenike šta misle o Joni. Da li je osoba na koju bi mogli da se oslone uprkos vremenskom jazu od nekoliko vekova? Zašto da i zašto ne?

Za primenu u svakodnevnom životu: Ako su subotnoškolski darovi namenjeni misiji određeni pokazatelj, onda je, kada su adventistički hrišćani u pitanju, misionarski rad na globalnom nivou u velikoj meri izgubio svoj sjaj. Godine 1932. u vreme Velike depresije, subotnoškolski darovi namenjeni misiji iznosili su 5,83 dolara po verniku. Više od osamdeset godina kasnije, 2010. godine, u vreme kada su primanje mnogo veća, darovi namenjeni misiji su manji, u proseku iznose 4,81 dolar po verniku. (Vidi: Gina Wahlen, „100 Years of Mission Giving“, *Adventist World*, 1. novembar 2012, str. 16-19)

Šta mislite koji stavovi utiču na ovakve navike u darovanju? Koje svoje lične stavove prema svetskoj misiji Crkve treba da preispitamo?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Efeska crkva bila je ukorena zato što je izgubila svoju prvu ljubav (Otkrivenje 2,4). Razmislite u razredu do koje mere smo izgubili misioni duh adventističkih hrišćana. Svedočenje nije uvek lako. Podsetite svoj razred da je čak i apostol Pavle, posle svega što je učinio za širenje Jevanđelja, napisao iz tamnice: „I za mene, da mi se da riječ kad otvorim usta svoja, da obznamim sa slobodom tajnu Jevanđelja, za koje sam poslanik u okovima, da u njemu govorim slobodno, kao što mi se pristoji.“ (Efescima 6,19.20)

Aktivnost: Napravite u svom razredu evanđeosku strategiju za Jonu. Zadatak koji mu je Bog dao je jasan: „Ustani, i idi u Nineviju grad veliki, i propovijedaj mu ono što ti ja kažem.“ (Jona 3,2) Međutim, kako Jona treba da prenese poruku? Kakvu metodologiju treba da upotrebi? Da ide od vrata do vrata? Da održi javni skup? Da širi literaturu? Razgovarajte o tome koji pristupi bi bili prikladni, a koji ne. Razgovarajte, takođe, i o sadržaju poruke, ne samo metodologiji. Kako poruka treba da bude oblikovana da bi je ljudi shvatili? I oni su kao i mornari na brodu bili neznabošci i sigurno nikada nisu čuli za Boga? I ne zaboravite, na kraju biste želeli da izađete živi iz grada ako je moguće.

5. biblijska doktrina **Misionari u izgnanstvu**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Danilo 1,3.4.8.19.

Učenici će:

Saznati: Prepoznaće ključne pouke iz iskustava biblijskih izgnanika o tome kako živeti verno u nepovoljnim okolnostima.

Osetiti: Biće nadahnuti duhovnom hrabrošću biblijskih ličnosti kao što su Danilo, Sedrah, Misah i Avdenago.

Činiti: Odlučiće da se ne povuku iz kulture u kojoj žive, već da se uključe u nju, ukazujući na vrednosti Božjeg carstva.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Identitet kao utočište

A. Kao članovi vavilonskog dvora, Danilo i drugi izgnanici morali su da odbace neke jevrejske kulturološke običaje. Koja važna pitanja izgnanici nisu doveli u pitanje?

B. Šta su istorijske odlike identiteta adventističkih hrišćana, i kako nam one pomažu da ostanemo usidreni u svojoj veri i misiji?

II Osetiti: Postati duhovno slab

A. Kako osećanje sigurnosti u praktikovanju naše vere zapravo šteti našem duhovnom zdravlju?

B. Kako se osećamo kako iskusimo duhovnu hrabrost u teškim okolnostima? Kakva osećanja doživljavamo kada biramo lakši put?

III Činiti: Vežbati duhovne mišiće

A. Kada ste poslednji put stavili Boga na probu na način sličan Danilovoj desetodnevnoj probi sa hranom (Danilo 1,12-15)? Kako je to uticalo na vašu veru?

B. Čak i ako se ne molite pored otvorenog prozora poput Danila, mogu li vas ljudi smatrati osobom molitve? Ako mogu, na osnovu čega?

C. Kako nam Isusova molitva zabeležena u Jevanđelju po Jovanu 17,15-18. pomaže da se suočimo sa svakodnevnim izazovima „života u izgnanstvu“?

Zaključak: Ako se Hristovi sledbenici na ovom svetu previše osećaju kao kod kuće, to treba da im posluži kao upozorenje. Međutim, čak i ako čeznemo za svojim večnim domom, pouka za ovu sedmicu nas podseća da treba da se uključimo u misiju i pokažemo obnavljajuću silu vere u okviru svoje kulture.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Danilo 3,17.18.

Ključno načelo duhovnog rasta: Poput Danila i drugih vernih izgnanika u Vavilonu, imamo priliku da predstavimo Boga i Njegovu misiju bez obzira gde živimo ili sa kakvim se izazovima suočavamo.

Samo za učitelje: Hrišćanski mislioci vekovima raspravljaju o tome kako hrišćani na najbolji način treba da se odnose prema kulturi u kojoj žive. Najlakši pristup je asimilacija. Knjiga proroka Danila ne govori koliko je jevrejskih izgnanika tako postupilo. Nema sumnje da su mnogi izabrali „sigurniji“ put ne praveći pitanje u vezi sa hranom, jedući za carevim stolom, klanjajući se idolu u dolini Dur. Međutim, Biblija ističe primer Danila i njegovih prijatelja, koji su imali drugačiji pristup. Proučite kako su ovi verni izgnanci pronašli ravnotežu između aktivne uključenosti u vavilonsku kulturu i odluke da ne čine ustupke.

Uvodni razgovor: Godine 2007. dnevni list „Vašington post“ sproveo je istraživanje u kome je učestvovao Džoša Bel, jedan od vodećih svetskih violinista, koji je svirao ispred podzemne železnice Lanfan Plaza u Vašingtonu. Cilj istraživanja je bio da se utvrdi reakcija prolaznika. Jednog hladnog zimskog dana, u vreme jutarnjeg špica, Džoša Bel je na 3,5 miliona dolara vrednoj Stradivarius violini oko pola časa svirao šest kompozicija. Za to vreme samo sedam ljudi je zastalo i slušalo ga oko jedan minut; ostali su samo prolazili. Poneko bi bacio sitniš u kutiju njegove violine. Ovaj čuveni svetski violinista, koji može da zaradi 1000 dolara za samo minut sviranja u velikim koncertnim dvoranama širom sveta, dobio je ukupno 32,17 dolara. (Ceo tekst vidi: Gene Weingarten, „Pearls Before Breakfast“, *Washington Post Magazine*, 8. april, 2007) Ponekad se možemo obeshrabriti kada kao adventistički hrišćani želimo da sviramo „staru melodiju“ svetu. To je kao da sviramo violinu ljudima koji ne žele da stanu i slušaju. Možemo svirati najlepšu melodiju na svetu, ali većina ljudi samo će proći pored nas.

Razmislite o ovome: Kakve pouke možemo izvući iz ovog primera? Na koji način je život u sekularnom društvu ili kulturi u kojoj dominira druga religija poput života u izgnanstvu u stranoj zemlji? Kako možemo pronaći bolji način da sviramo „staru melodiju“ spasenja?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Danilo i ostali izgnanici bili su uspešni u svojoj misiji iz nekoliko razloga – identitet i integritet, uključenost i molitva. Razmislite u razredu kako danas možemo primeniti ova načela.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Identitet i integritet

(Podsetite se u razredu teksta iz Danila 3,17-19. i 6,10)

Izgnanstvo je bolna tema koja je deo istorije izrailjskog naroda.

Hrišćani u Novom zavetu prikazani su kao stranci u stranoj zemlji ili, prema Petrovim rečima, kao „došljaci i gosti“ u svetu (1. Petrova 2,11). Apostol Jovan nas opominje da ne ljubimo svet i što je na svetu (1. Jovanova 2,15), a Jakov upoređuje prijateljstvo prema svetu sa mržnjom prema Bogu. Pavle navodi Isajine reči: „Zato iziđite između njih i odvojte se.“ (2. Korinćanima 6,17)

Ipak, Isus je rekao da iako nismo od sveta, moramo biti u svetu. To znači da moramo pažljivo da čuvamo svoje duhovno nasleđe i istinu koju nam je Bog otkrio (1. Timotiju 3,14; 6,20).

Razmislite o ovome: Sedrah, Misah i Avdenago doslovno su istupili iz mnoštva u dolini Dur; Danilo je pokazao svoju veru moleći se pored otvorenog prozora. Kako se danas izdvajamo iz zajednice ili postajemo deo nje? Koje spoljašnje karakteristike adventistički hrišćani treba da pokažu da bi se poistovetili sa narodom u izgnanstvu?

II Uključenost

(Podsetite se u razredu teksta iz Knjige proroka Danila 6,3)

Kako je jevrejski narod trebalo da se ponaša u izgnanstvu? Održavanje jevrejskog identiteta bilo je ključno, ali nije trebalo da se ostvari putem izdvajanja. obraćajući se Jevrejima izgnanim u Vavilon, Bog kaže da ne stvaraju izdvojene jevrejske zajednice skrivene od ostatka vavilonske zajednice: „I tražite dobro gradu, u koji vas preselih, i molite se za nj Gospodu, jer u dobru Njegovu biće vama dobro.“ (Jeremija 29,7)

Jevrejska reč *shalom* je divna reč koja ima mnogostruko značenje, „dobro, mir, prosperitet“. Bog poručuje izgnanicima da rade i mole se za *shalom* u Vavilonu. Ispunjenje ovog naloga vidimo u životu Danila i njegova tri prijatelja. Ostajući verni svojim verovanjima i nasledstvu, uključili su se u građanska i politička pitanja Vavilona. Danilo je služio različitim vavilonskim carevima tumačeći njihove snove i prenoseći im Božje poruke. Time je doprinosaio dobru, miru i prosperitetu.

Razmislite o ovome: Danilovo iskustvo se danas često navodi kao primer da hrišćani mogu da se uključe u svet politike i građanskih pitanja. Da li mislite da učestvovanje u javnom životu – u politici, poslu ili medijima – uvek vodi ka činjenju ustupaka? Zašto da ili zašto ne?

III Molitva

(Podsetite se u razredu teksta iz Knjige proroka Danila 6,4.5.10.11)

U Knjizi proroka Danila molitva je nerazdvojni deo Danilove ličnosti i službe, bilo da zahvaljuje Bogu (6,10), traži pomoć od Njega (6,11), priznaje grehe (9,5-11), moli se za svoju zemlju (9,16-19), ili traži od Boga da razume snove careva.

Isusov savet da se molimo tajno mogao je Danilu izgledati veoma privlačno zbog smrtne kazne koja mu je pretila u slučaju da se moli nekom drugom osim caru. Bilo bi veoma lako razmišljati na sledeći način: „I dalje ću se moliti, samo ne javno. Ne mogu nastaviti sa misioniskim radom za Boga ovde u Vavilonu ako sam mrtav. Nigde u Pismu ne piše da moram da se molim na mestu na kome mogu da me vide.“

Naravno, Isusov savet bio je upućen onima koji su se javno molili da bi istakli svoja dobra dela. Za Danila, čestitog čoveka kakav je bio, menjanje navika u vezi sa molitvom izgledalo bi mu kao kompromis. Zato ih se čvrsto držao.

Razmislite o ovome: Danilov molitveni život bio je obeležen doslednošću, u pogledu vremena molitve, položaja i mesta. Kakvu ulogu svakodnevne navike mogu da imaju u poboljšanju ili ometanju vaše molitvene zajednice sa Bogom?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Sociolog Rodni Stark tvrdi da je ključ brzog rasta rane Crkve bila sveobuhvatna služba u zajednici. Iako izgnanici u neznabožackoj kulturi, nisu se samo držali svog naroda: „Hrišćanstvo je služilo kao pokret preporođenja koji se javio kao odgovor na bedu, haos, strah i brutalnost života u grčko-rimskom svetu.“ (Rodni Stark, *The Rise of Christianity* [Princeton, N. J.: Princeton University Press, 1996], str. 161) Tako, na primer, u vreme pošasti i bolesti neznabožacki sveštenici bežali su iz gradova, dok su hrišćani ostajali da bi pomagali bolesnima. U često navodenoj izjavi, teolog Tertulijan,

obraćenik iz neznaboštva, rekao je: „Naša briga o bespomoćnima, pokazivanje ljubavi i ljubaznosti okarakterisalo nas je u očima mnogih naših protivnika. 'Samo pogledajte', kažu oni, 'kako vole jedni druge.'" (87. strana) Car Julijan je zabeležio: „Zli Galilejci ne podržavaju samo svoje siromašne, već i naše; svi mogu da primete da mi našem narodu ne pružamo pomoć.“ (84. strana)

Za razmišljanje: Kakvo mišljenje vaša zajednica ima o adventistima?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Podsetite razred da u ovoj pouci ne govorimo samo o nečemu što se dogodilo nekada davno ili što predstavlja zanimljivu teološku temu za razgovor. Pričamo o tome kako možemo verno da primenimo biblijska načela u svom svakodnevnom životu – ponekad u teškim okolnostima. U razredu proučite razliku između razgovora o svojim verovanjima i vernom življenju po njima, čak i kada osećamo toplotu užarene peći.

Aktivnost: U zavisnosti od veličine razreda, u toku ove aktivnosti možete se podeliti u manje grupe ili ostati zajedno. Razmotrite sledeće prilike sa kojima se adventistički hrišćani mogu suočiti. Posavetujte ove pojedince kako mogu biti verni misionari uprkos izazovima sa kojima se suočavaju.

1. Adventista u siromašnoj zemlji zarađuje nekoliko dolara na dan čisteći ulice – što je jedva dovoljno za izdržavanje porodice. Rečeno mu je da mora da radi Subotom. Ako odbije, zna da još nekoliko stotina ljudi čeka da dobije njegov posao, i da neće imati nikakve prihode.
2. Mladi adventistički hrišćanin kreće na državni univerzitet i po prvi put se sreće sa ateističkim i materijalističkim pogledima na svet koji su predstavljeni na privlačan način i koji su sve njegove kolege prihvatile. On doživljava krizu vere pitajući se kako će izaći na kraj sa tim.
3. Mladi adventista je upravo diplomirao i nalazi posao u mestu u kome nema Hrišćanske adventističke crkve. Njegovi jedini prijatelji su kolege sa posla koji konzumiraju alkohol i cigarete. Da li ova mlada osoba treba da se odrekne društvenog života? Ili treba da odlazi na takve zabave? Obrazložite svoje odgovore.

6. biblijska doktrina **Jestira i Mardohej**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Jestira 4,14.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da Bog postavlja svoje sledbenike na određena mesta u određeno vreme da bi ukazali na život i vrednosti Njegovog carstva.

Osetiti: Negovaće osećanje nesebične ljubavi i odgovornost za dobro drugih.

Činiti: Upotrebiće svoje talente i darove u Božjoj misiji.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Za vreme kao što je ovo

A. Prilike koje bi svet nazvao slučajnim mogu biti Bogom dane prilike za službu. Kako možemo da prepoznamo ove prilike za širenje Božjeg carstva?

B. Mardohej govori Jestiri da će oslobođenje doći sa druge strane ako ne progovori. Teolozi se pitaju da li je ovo prikriveno ukazivanje na Boga. Iako Božje ime nije spomenuto, šta ukazuje na Njegovo prisustvo u Knjizi o Jestiri?

II Osetiti: Životodavna misija

A. Kako se osećate kada razmišljate o tome kako vas je Bog vodio u prošlosti?

B. Da li brinete o drugima isto kao kada ste postali hrišćanin? Šta vaš odgovor govori o vašoj zajednici sa Hristom?

III Činiti: Uključiti se

A. Na koje načine možete biti pozvani da postupite kao savremena Jestira – ne mora isključivo biti u pitanju zadatak na velikoj sceni, već i u svakodnevnom životu?

Zaključak: Bog i danas poziva ljude da budu na raspolaganju kao Njegovi predstavnici u uzdizanju života i vrednosti nebeskog carstva.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Ključno načelo duhovnog rasta: Samo Bog može da nam da snagu i hrabrost da donesemo ispravne duhovne odluke i uzdignemo život i Njegovu misiju u napetim i beznadežnim okolnostima.

Samo za učitelje: Knjiga o Jestiri ne otkriva mnoge pojedinosti, među kojima su uloga duhovnog obučavanja u Mardohejevom domu u izgradnji Jestirinog karaktera i Božja uloga u tim događajima. Moramo da čitamo između redova da bismo uočili Božje delovanje. Naravno, to se odnosi na celokupnu istoriju. Elen Vajt nas podseća: „U zapisima ljudske istorije uspon naroda, podizanje i padanje carstava, na izgled zavise od volje i junaštva ljudi. Izgleda kao da je razvoj događaja u velikoj meri određen njihovom snagom, htenjima ili samovoljom. U Božjoj reči zavesa je povučena u stranu, i možemo slobodno da gledamo, iza, iznad, i u svim igrama i sukobima ljudskih interesa, sila i strasti,

kako oruđa Svemilostivoga tiho i strpljivo ostvaruju namere Njegove volje.“ (*Vaspitanje*, str. 173. original)

Pomozite svom razredu da Knjigu o Jestiri „čita između redova“ i pronađe načela koja nam mogu pomoći u misionarskom radu.

Uvodni razgovor: Apostol Pavle je napisao Korinćanima: „Jevrejima sam bio kao Jevrejin da Jevreje pridobijem... Slabima bio sam slab, da slabe pridobijem; svima sam bio sve, da kakogod spasem koga.“ (1. Korinćanima 9,20.22) Šta Pavle tačno misli kada kaže: „Svima sam bio sve“? Verska sekta „Porodica“ bila je poznata i pod nazivom „Deca Božja“. Sedamdesetih godina prošlog veka započeli su praksu pridobijanja novih sledbenika koju je njihov osnivač David Berg nazvao „lov putem udvaranja“ – u osnovi koristili su seksualnost za pridobijanje ljudi. Iako se ovaj metod više ne primenjuje, na veb sajtu Davida Berga i dalje se podržava ovaj metod verske prostitucije: „Preko 100 000 ljudi bilo je dovedeno veri u Hrista zahvaljujući požrtvovanoj ljubavi pripadnika 'Porodice' koji su bili spremni da odu toliko daleko da bi širili Božju ljubav.“

Za razgovor: Šta apostol Pavle zapravo želi da kaže u tekstu u 1. Korinćanima 9,22? Da li je Jestira otišla predaleko da bi „svima postala sve“? Zašto da ili zašto ne? Gde treba da povučemo granicu?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Mardohej i Jestira bili su stranci u tuđoj zemlji. Bili su Jevreji u neznabožačkom narodu i na određen način su se prilagodili toj zajednici – niko nije znao da su Jevreji. Sa druge strane, bili su deo jevrejske zajednice u Susanu koja je održala post (Jestira 4,16). Na osnovu izveštaja iz Knjige o Jestiri razmišljajte u razredu kako hrišćani na najbolji način treba da se povežu sa zajednicom koja ne deli ista verska uverenja.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Potrebna priprema

(Podsetite se u razredu teksta iz Knjige o Jestiri 4,12-16)

Jestira je nesumnjivo primila duhovne pouke u Mardohejevom domu koje su osnažile njen karakter u pripremi za životne izazove (2,20). Međutim, nisu mogli ni da zamisle veliki zadatak sa kojim će se suočiti u nastojanju da spasi svoj narod. Pre nego što je izašla pred cara i svoj život dovela u opasnost, Jestira je odlučila da učini poslednje pripreme. Rekla je Mardoheju da okupi sve Jevreje u Susanu i naloži im da poste tri dana i tri noći. Samo posle ovakve pripreme bila je spremna da izađe pred cara i kaže: „Ako poginem, neka poginem.“ (4,16)

Božje vreme pripreme može ponekad biti dugačko i jednolično. Mojsije je proveo 40 godina u pustinji čuvajući ovce. Međutim, usavršavanje našeg karaktera je važno u planu koji Bog ima za naš život. Jestirin primer nas podseća koliko je važna dobra duhovna priprema. Nije dovoljno samo donositi važne odluke i raditi u svojoj sili.

Razmislite o ovome: Na koji način Bog deluje u vašem životu? Kako vas priprema za različite zadatke?

II Naša slabost je naša snaga

(Podsetite se u razredu tekstova iz Knjige o Jestiri 7,3.4; Knjige proroka Danila 6,19-22; 1. Mojsijeve 39,2.3)

Izveštaj o Jestiri sličan je na mnogo načina izveštajima o Josifu i Danilu. U sva tri primera, glavni događaji odvijaju se na carskom dvoru među neznabožackim narodima daleko od Izrailja. Kao i Josif i Danilo, i Jestira je bila odvojena od svoje porodice. Uprkos tome što su pristupili stranoj religiji, što nisu zauzimali nikakav položaj i što nisu imali moć, svi su se iz tame uzdigli na istaknuta politička mesta – Josif i Danilo su preuzeli ulogu vrhovnih vođa, Jestira je postala deo carske porodice. U izveštajima vladari, car ili faraon, nemirno su spavali ili su sanjali određene snove, što je predstavljalo osnovu za dalje događaje. Preko ove tri ličnosti Bog je blagoslovio narode.

Biblijski izveštaj jasno ističe kakvu je ulogu Bog imao u Josifovom i Danilovom životu. Saznajemo da je Bog uticao na ljude na položaju da pokažu naklonost prema Danilu (Danilo 1,9), dao je Danilu znanje i razum (Danilo 1,17), i otkrivao mu značenje snova (Danilo 2,19). Danilo se neprestano molio Bogu i slavio Ga (Danilo 2,20-23), i pod njegovim uticajem neznabožacki carevi priznali su Boga (Danilo 2,47). Slično tome, u Bibliji na više mesta čitamo da je Bog bio sa Josifom (1. Mojsijeva 39,2.21.23) i da je blagoslovio Petefrijev dom preko Josifa (1. Mojsijeva 39,5). I ponovo, faraon, neznabožacki vladar, bio je doveden u poznanje Boga (1. Mojsijeva 41,38.39).

Međutim, kao što smo već spomenuli, Bog kao da se uopšte ne javlja u Knjizi o Jestiri, niti se Njemu pripisuju zasluge za ono što se dogodilo. Za Danila i Josifa se znalo da su Jevreji. Javno su ispoljavali svoju veru. Međutim, Jestira nije otkrila svoju veru, sve dok nije bila primorana na to.

Kakvo god objašnjenje da damo za njenu uzdržljivost u vezi sa verom u Boga ili što se Njegovo ime ne spominje u knjizi, Jestira je stupila na pozornicu u ključnom trenutku. Sigurni smo da Bog može da deluje preko svih ljudi, bez obzira na njihove sklonosti ili slabosti, da bi ostvario svoju misiju.

Razmislite o ovome: Na koji način vidimo da Božja ruka vodi naš život? Pozovite učenike u razredu da podele svoja iskustva o tome kako ih Bog vodi.

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: U Knjizi o Jestiri sprečeno je uništenje jednog naroda. Ipak, u okviru ovog izveštaja Božje ime nijednom nije spomenuto. Razgovarajte u razredu o izazovu da ostanete verni kada se čini da Bog nije prisutan.

Primena: Prorok Jeremija obratio se Bogu sledećim rečima: „Ali ću progovoriti o sudovima Tvojim.“ (Jeremija 12,1) Ponekad su proroci postavljali veoma teška pitanja jer im se činilo da Bog nije uključen u ljudska pitanja i da ne sprovodi pravdu. Dovodili su u pitanje čak i Njegovu moć da spase ljude (vidi: Avakum 1,2.3.17; Jeremija 14,9). Ponekad se možemo ljutiti na Boga, čak izraziti i sumnju u Njega. Međutim, gde je granica između ovakvog stava i gubitka vere? Može li hrišćanin i dalje biti hrišćanin ako ima neke sumnje?

Pre nekoliko godina u članku na naslovnoj strani časopisa „Tajm“ zabeleženo je da su majku Terezu, uzor praktične duhovnosti i nesebičnosti koje je pokazala u radu među siromašnima u Kalkuti, 50 godina mučila pitanja o Božjem prisustvu. Jestira nas podseća da čak i kada se čini da Bog nije prisutan ili uključen u određene okolnosti, „On je tu, i ne čuti.“ Razgovarajte o načinima na koje možemo da gradimo svoju veru, naročito u trenucima kada se čini da je Bog daleko ili da nije prisutan.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Kao adventistički hrišćani, čija se vera temelji na Bogu Stvoritelju i Darodavcu života, pozvani smo da uzdižemo život. Bog je stavio Jestiru u određeni položaj u takvom trenutku u ljudskoj istoriji da bi sprečio uništenje jednog naroda. Borba za život svog naroda mogla ju je koštati sopstvenog života, pa ipak je se danas sećamo, hiljadama godina kasnije, zbog njene hrabrosti. I mi poput Jestire treba danas da stanemo u odbranu života. U sledećoj aktivnosti proučite u razredu praktične načine koji vam mogu pomoći da uzdignete život.

Aktivnost: Naša konačna nada, kao Isusovih sledbenika, jeste da će ljudi prihvatiti dar spasenja i biti spremni za Njegov dolazak. Međutim, dok čekamo taj slavni dan, pozvani smo da budemo Njegovi predstavnici na Zemlji. Pozvani smo u vreme kao što je ovo, kao i Jestira, da radimo za dobro fizičkog i duhovnog života. Na koje načine to možete učiniti? Razmislite o pomaganju udovicama, siročadi, bolesnima ili siromašnima.

7. biblijska doktrina Isus – Učitelj misionarskog rada

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Jovan 20,21.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće važnost sveobuhvatnog pristupa misiji koju im je Bog poverio.

Osetiti: Osetiće odgovornost da su kao Hristovi poslanici poslani u misionarski rad na Zemlji.

Činiti: Prema ljudima će poput Isusa pokazati brigu koja obuhvata fizičke, duhovne i emocionalne potrebe.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Poslanici

A. Šta nas podstiče da budemo Božji poslanici u misionarskom radu? (2. Korinćanima 5,14)

B. Naša misija je da nastavimo Isusov rad (Jovan 20,21). Kako Pavle opisuje Isusovu misiju? (2. Korinćanima 5,18)

C. Prava sveobuhvatna misija mora podjednako da obrati pažnju na fizičku i duhovnu dimenziju. Matej kaže da je Isus posmatrao ljude sa saosećanjem. Kako još opisuje Isusovu službu? (Matej 9,35.36)

II Osetiti: Saosećajna misija

A. Prava misija nadahnuta je ljubavlju, ne osećanjem dužnosti. Zašto je Isus imao saosećanja prema ljudima? (Matej 9,36)

III Činiti: Uključiti se u rad

A. Kako možete pokazati Isusovu ljubav na svom radnom mestu ili u školi?

B. Kako naša crkvena zajednica može da se usredsredi na rad? Kako svaki vernik može da se uključi u neki oblik sveobuhvatne službe?

Zaključak: Kao Hristovi poslanici pozvani smo na sveobuhvatnu misiju koja će uticati na živote ljudi ovde i sada, ali koja će ih povesti i prema večnosti.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Marko 16,15-20.

Ključno načelo duhovnog rasta: U svojoj službi pomirenja na Zemlji, Isus je predstavio sveobuhvatni pristup prožet ljubavlju na koji treba da se ugledamo u svom misionarskom radu.

Samo za učitelje: Rečeno je da je Isus „Bog izrečen jezikom koji ljudska bića mogu da shvate“. Možda, takođe, možemo reći da je Isus „misija izrečena jezikom koji ljudska bića mogu da shvate“. Apostol Pavle kaže da nam je Isus dao „službu pomirenja“ (2. Korinćanima 5,18) i da smo mi „Hristovi poslanici“ (20. stih). Proučite u razredu šta znači biti Hristov poslanik na Zemlji, isticati Njegovu službu pomirenja i slediti Njegov sveobuhvatni pristup.

Uvodni razgovor: Kao poznati autor i skolar, K. S. Luis imao je veoma mnogo obaveza. Uprkos tome on je lično odgovarao na hiljade pisama koja je primao iz različitih delova sveta. Molio se za ljude koji su mu pisali, od kojih mnoge nije ni sreo, čak je i novac slao onima kojima je bio potreban. Ljudi bi ponekad svratili do njegovog doma, a on ih je pozivao da uđu i da se osveže. Pomagao je studentima koji nisu mogli da plaćaju školarinu i svoj dom je otvarao deci u potrebi. Tri meseca je mladić ometen u razvoju proveo u njegovom domu – i Luis ga je lično učio da čita. To je bio čovek koji je poučavao najbolje studente na Oksfordu i Kembridžu i koji je pisao hrišćansku literaturu, ali koji je znao da dok sledi Isusa ne treba samo da pokazuje ljubav rečima, već i delima (1. Jovanova 3,18).

Razgovarajte u razredu o praktičnim načinima na koje možemo biti svedoci rečju i delom.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Biblijska ideja Radosne vesti bogata je i mnogostruka. Ona ukazuje na Božje carstvo ovde na Zemlji i na buduće carstvo na novoj Zemlji. Obuhvata obećanje o večnom spasenju koje će doći i Božja dela oslobođenja u svim dimenzijama sadašnjeg života. N. T. Rajt govori o „vesti, koja ima silu da menja, o Božjem planu spasenja i Njegovoj pravdi.“ On dodaje: „To je najkraća definicija, u kojoj je važan svaki njen deo.“ (*Jednostavno hrišćanstvo*, str. 141) Razgovarajte u razredu o širokom delokrugu Božje misije u svetu. Šta ona uključuje? U kom pogledu je biblijska poruka Radosna vest koja se odnosi na sve oblasti našeg života?

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Isusova sveobuhvatna misija: prvi deo

(Podsetite se u razredu teksta iz Knjige proroka Isaije 42,1-9)

Ovo proročanstvo o Mesiji ističe Isusovu sveobuhvatnu službu. Njegova misija usmerena je prema neznaoćima, slepima, onima koji su u tamnici, onima koji sede u tami. To je misija oslobođenja – koja donosi pravdu, širi svetlost, otvara oči i oslobađa sužnje.

Ovaj tekst sličan je Isusovoj izjavi o misiji koja je zabeležena u Jevanđelju po Luki 4,18-21. u kome navodi još jedan tekst o ulozi Mesije iz Knjige proroka Isaije (61. poglavlje). Isus, takođe, ovde govori o sveobuhvatnoj službi koja obuhvata siromašne, zatvorenike, slepe i potlačene. To je služba koja objavljuje „Radosnu vest“, „slobodu“ i „vraćanje vida“.

Pogrešno je da o Isusovoj misiji čitamo samo u okviru fizičke dimenzije – kao o društvenom Jevanđelju koje obuhvata pomaganje siromašnima, zarobljenima, slepima, potlačenima u političkom smislu. Takođe, pogrešno je da Njegovoj misiji pripisujemo samo duhovnu dimenziju – smatrajući da se ona odnosi samo na one koji su duhovno slepi, zarobljeni, osiromašeni ili potlačeni. Isus ovde govori i o duhovnom i o fizičkom oslobođenju. On donosi Radosnu vest u sve oblasti života.

Dajući svoj komentar o tekstu u Jevanđelju po Luki, Elen Vajt kaže: „Naš Gospod Isus Hristos bio je veličanstvo Neba, pa ipak je došao na naš svet kao lekar, iscelitelj fizičkih i duhovnih bolesti.“ („The Work for Today“, *The Gospel of Health*, 1. septembar 1898)

Razmislite o ovome: Kako možemo biti sigurni da naša misija obuhvata brigu i o fizičkoj i o duhovnoj strani života? Kako možemo da izbegnemo opasnost da, sa jedne strane, propovedamo samo o „društvenom Jevanđelju“ ili da se, sa druge strane, usredsredimo samo na spasenje.

II Isusova sveobuhvatna misija: drugi deo

(Podsetite se u razredu tekstova iz Jevanđelja po Mateju 10,5-8. i Marku 16,15-20)

U ovim stihovima čitamo Isusove poslednje reči saveta upućene dvanaestorici učenika pre nego što ih je poslao u službu. Mesecima ih je poučavao. Sada je došlo vreme da pokažu šta su naučili.

Isus im govori da propovedaju, leče bolesne, podižu mrtve, čiste obolele od gube i isteruju demone (Matej 10,7.8). Zapazite da su učenici bili poslani (5. stih) i da im je rečeno da „hodeći“ čine određena dela (7. stih). Nije im bilo naloženo da pokušaju da privuku ljude nekim velikim događajem. Oni slede Isusov metod misije i lično idu do ljudi tamo gde se nalaze.

Kasnije, posle vaskrsenja, Isus daje uputstva jedanaestorici učenika. Kaže im da idu po celom svetu i propovedaju Radosnu vest, i da će uz to činiti različite znake i čuda, među kojima su isterivanje demona i lečenje bolesnih. (Marko 16,15-18).

Elen Vajt u kratkim crtama na divan način izlaže Isusov metod službe u pet koraka. Prvo, Spasitelj se pridružio ljudima kao Onaj koji im želi dobro. Drugo, pokazao je svoje saosećanje prema ljudima. Zatim, služio je u njihovim potrebama, pridobio njihovo poverenje i pozvao ih da Ga slede. Elen Vajt ističe da je ovaj metod jedini vid službe koji će doneti pravi uspeh. (*U potrazi za boljim životom*, str. 143. original)

Isus nije samo propovedao ljudima. U stvari, više vremena je proveo odgovarajući na njihove fizičke potrebe. Njegova služba bila je sveobuhvatna – predstavljala je ranotežu između fizičkog i duhovnog.

Danas neki ljudi prave razliku između društvene i humanitarne brige, sa jedne strane, i evangelizma, sa druge. Isus nije pravio takve razlike. Kao Isusovi sledbenici, ponudićemo ljudima čašu vode, ali ćemo čeznuti da prihvate Vodu života. Naravno, moramo biti pažljivi da naša briga prema ljudima ne bude uslovna, da zavisi od toga da li će postati hrišćani ili ne. Molimo se i radimo da ih povedemo Isusu, ali treba da nastavimo da im pokazujemo ljubav i brigu bez obzira na put koji izaberu.

Razmislite o ovome: Razmislite o svakom koraku Isusovog modela službe: zajednica sa narodom, pokazivanje saosećanja, odgovaranje na potrebe, zadobijanje poverenja, pozivanje ljudi da Ga slede. Možemo li neki od ovih koraka odbaciti? Zašto da ili zašto ne? Razmotrite nedavne misionerske napore vaše crkve i utvrdite da li su svi elementi Isusovog metoda bili prisutni. Ako ne, koji koraci su bili zanemareni?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Naglasite u razredu da prilikom svedočenja intelektualni pristup Radosnoj vesti nije dovoljan. Ona mora biti povezana sa životom – onim što je ljudima važno, značajno i potrebno. Ako nije, neće imati silu, i nešto drugo će zauzeti njeno mesto. Petar je zapisao: „Jer mislim da je pravo, dokle sam god u ovom tijelu, da vas budim opominjanjem.“ (1. Petrova 1,13) Verovanja moraju biti povezana sa životom. Moramo postupati u skladu sa onim što verujemo. Petar je deo svog života proveo postupajući nepromišljeno. Međutim, Sveti Duh je promenio njegov život i pripremio ga za rad u delu. On je posvetio svoj život širenju Radosne vesti o divnom Spasitelju.

Za razmišljanje: Kakve praktične korake možemo da preduzmemo da bismo pripremili svoj um za rad?

Aktivnost: Izaberite nekoliko osnovnih adventističkih verovanja za razgovor u razredu. U zavisnosti od broja učenika u razredu možete se podeliti u manje grupe ili ostati svi zajedno. Razmotrite osnovne istine i razgovarajte o tome kako se mogu primeniti u savremenim događajima i pitanjima.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Latinska reč koja odgovara onoj koju Pavle koristi za poslanika jeste *legatus*, reč veoma poznata u drevnom rimskom svetu (2. Korinćanima 5,20). Diplomatski poslanici, koje je car postavljao na dužnost, lično su ga predstavljali u stranim zemljama. Kad god bi Rim osvojio neku teritoriju, poslanici su išli sa generalom koji je izvojevao pobedu da utvrde uslove za mir, odrede granice i sastave ustavne odredbe. Njegov zadatak je bio da nadgleda proces dovođenja ove nove teritorije i naroda pod okrilje Rimskog carstva. Razgovarajte u razredu kako mi, kao Božji poslanici, imamo prednost da pomognemo ljudima da postanu stanovnici Njegovog carstva i članovi Njegove porodice.

Aktivnost: Zamislite u razredu da „sastavljate uslove“ pod kojima neko može da postane hrišćanin – član Božje porodice. Kako bi ta lista izgledala? Razgovarajte o ponuđenim idejama.

Završite pouku u razredu molitvom za prisustvo Svetog Duha u našem životu i crkvi dok predstavljamo Hrista u našoj zajednici.

8. biblijska doktrina **Misija u različitim kulturama**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Matej 21,42.43.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće ključna biblijska načela koja će ih voditi u misiji u različitim kulturama.

Osetiti: Gajiće saosećanje prema ljudima iz drugih kultura koji nisu čuli Radosnu vest o Isusu.

Činiti: Pronaći će načine da podrže misiju u različitim kulturama putem molitve, novčanih sredstava i, gde je moguće, lične uključenosti.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: U svim kulturama

A. Iako je Isus proveo većinu svog vremena služeći u Izraelu, nekoliko puta je stupio na nejevrejsku teritoriju i služio neznabošcima. Kakva načela međukulturalne službe možete pronaći u načinu na koji je Isus razgovarao sa ženom Samarjankom (Jovan 4,4-30)?

B. Da li je moguće širiti Radosnu vest u drugačijem kulturološkom okruženju bez uticaja ličnog kulturološkog pečata? Kakve korake možemo preduzeti da bismo bili sigurni da se Jevanđelje širi u skladu sa kulturološkim odlikama određene osobe?

II Osetiti: Misija otvorenog srca

A. Kakva osećanja mogu da odvrate ljude od misionorskog rada u različitim kulturama? Koja biblijska načela mogu da utiču na promenu tih osećanja?

B. Koliko je važno saosećanje prema ljudima u međukulturalnoj misiji? Zašto nije dovoljno samo objaviti istinu?

III Činiti: Uključiti se u rad

A. Ne morate da putujete daleko da biste se susreli sa različitim kulturama. Sa kakvim različitim kulturama se susrećete u svom okruženju?

B. Kakve praktične korake možete da preduzmete da biste se uključili u međukulturalnu misiju?

Zaključak: Radosna vest spasenja nikada nije trebalo da bude ograničena samo na jevrejski narod; ona je namenjena svim ljudima. Kao Hristovi sledbenici pozvani smo da Mu se pridružimo u misiji koja je usmerena na sve narode.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Matej 8,11.

Ključno načelo duhovnog rasta: Evanđeoski nalog je poziv upućen svakom verniku da se uključi u stvaranje novih učenika u svim narodima. Isusova zapovest da pođemo nije samo predlog, već bi trebalo da bude način života svih Njegovih sledbenika.

Samo za učitelje: Apostol Jovan u Otkrivenju 7,9. na uverljiv način prikazuje rezultate Božje međukulturalne misije na Zemlji. Proučite u svom razredu široku međukulturalnu Božju viziju u kojoj svi treba da učestvujemo.

Uvodni razgovor: „Sve za šta ste sigurni da je ispravno, može biti pogrešno na drugom mestu“, reči su jednog od likova u knjizi Barbare Kingsolver *The Poisonwood Bible*, u kojoj opisuje život porodice baptističkog misionara pedesetih godina prošlog veka u Belgijskom Kongu. U jednoj sceni, Natan, pastor i misionar, pokušava da propoveda na lokalnom dijalektu. On izgovara: „Tata Jesus is bangala!“, želeći da kaže da je Isus dragocen. Međutim, pošto je u jeziku kikongo naglasak veoma važan, a on, nažalost, nije dobro izgovorio rečenicu pod uticajem svog američkog naglasaka, značenje reči *bangala* promenilo se iz „dragocen“ u „otrovno drvo“. Knjiga predstavlja surov napad na neosetljive misionare koji su širili svoju kulturu zajedno sa hrišćanstvom. Ona je samo jedna od mnogih u popularnoj kulturi u kojoj su iznešene kritike na račun hrišćanske misije.

Razgovarajte u kojoj su meri reči kao što su „obraćenje“, „prelazak u drugu veru“ i „misionar“ postale odbojne u vašoj sredini. Kako možemo objasniti zašto se prema tako divnoj vesti o Božjem planu spasenja ljudi ophode sa toliko sumnje i neprijateljstva? Koji su neki osnovni koraci koje treba da preduzmemo da bismo se zaštitili od ovakve neosetljivosti, bilo da je u pitanju misija u stranoj zemlji ili u neposrednom okruženju?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Hristovo utelovljenje ukazuje na veliku promenu u božanskom misionarskom planu što se tiče usredsređenosti i aktivnosti. U svom razredu pokušajte da istaknete sledeće ideje: 1) Hristos je došao da potvrdi i nastavi Očevu misiju, i 2) Hristov dolazak, takođe, pomerio je misionarski plan u potpuno novo razdoblje. Što je najvažnije, povedite svoj razred u razmišljanje kako Hristos poziva sve nas da budemo Njegovi saradnici u misiji.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Isus ruši kulturološke zidove

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 8,5-13)

Izuzetna vera nejevrejskog kapetana zadivila je Isusa, i navela Ga da kaže: „I to vam kažem da će mnogi od istoka i zapada doći i sješće za trpezu s Avraamom i Isakom i Jakovom u Carstvu nebeskome.“ (Matej 8,11) U Lukinom izveštaju o ovoj Isusovoj izjavi istaknuto je da će se spasenje proširiti u svim pravcima: „I doći će od istoka i zapada i sjevera i juga i sješće za trpezu u carstvu Božjemu. I gle, ima posljednjih koji će biti prvi, i ima prvijeh koji će biti poslednji.“ (Luka 13,29.30).

Na nebeskoj gozbi sedeće divovi vere: Avram, Isak i Jakov. Kao što znamo, Avram je bio otac mnogim narodima (1. Mojsijeva 17,4-6), i zato će sedeti sa ljudima iz svakog jezika, plemena i naroda.

Isus je u toku svoje službe jasno pokazao da se Radosna vest odnosi na sve narode. Ukazivao je na nebesku gozbu svaki put kada bi seo za sto sa grešnicima. Isusova politika otvorenog stola razgnevila je jevrejske vođe. Kada je izbacio menjače novca iz Hrama, naveo je tekst iz Knjige proroka Jeremije: „Dom Moj neka se zove dom molitve svima narodima“ (Marko 11,17) – ne samo Jevrejima.

Iako je Bog pozvao poseban narod u starozavetno vreme, Njegova namera je od samog početka bila da Izrailjci šire Njegovu Reč i ljubav u sve krajeve Zemlje. Kao Njegovi sledbenici, pozvani smo da u različitim kulturama dosegnemo sve Njegove sinove i kćeri – u svakom kolenu, jeziku i narodu.

U poslanici upućenoj Rimljanima, apostol Pavle govori o Božjem spasenju namenjenom ljudima u mestima u koja nije stigla evanđeoska poruka. Da bi istakao svoju misao, vraća se osam stotina godina unazad i navodi Osijine reči: „Nazvaću narod svojijem koji nije moj narod, i nemilu milom. I biće na mjestu, gdje im se reče: Vi nijeste moj narod; tamo će se nazvati sinovi Boga živoga.“ (Rimljanima 9,25.26)

Razmislite o ovome: Zašto su ovi tekstovi poučni u slučaju kulturološke ili duhovne oholosti? Prvi Isusovi sledbenici morali su da prihvate širu viziju misije. Međutim, kako mi danas možemo da se podsetimo da je Isus Spasitelj svih naroda?

II Isus, Spasitelj svih ljudi

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Luki 4,21-28)

Isus je u sinagogi, u svom rodnom mestu Nazaretu, naveo tekst iz izveštaja o udovici iz Sarepte (1. O carevima 17,7-24) i izveštaja o Nemanu (2. O carevima 5). On koristi ove izveštaje da pokaže kako je Bog pronašao veru izvan Izrailja, i ističe da na isti način, On neće naći veru u svom rodnom gradu. Ove reči su toliko razgnevile ljude da su pokušali da ga ubiju.

Razmislite o ovome: Kako ove Isusove reči mogu da služe kao opomena nama adventističkim hrišćanima?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: „Kontekstualizacija“ je izraz koji koriste misiolozi i koji je u velikoj meri pogrešno shvaćen. Mnogi ljudi kada čuju ovu reč pomisle na ustupke i razvodnjavanje poruke. Međutim, ako se ispravno shvati, ona predstavlja osnovni princip misije, koji su primenili Isus, apostol Pavle i druge biblijske ličnosti. U osnovi, ona označava „oblačenje“ poruke na način koji će ljudi u različitim kulturološkim okruženjima shvatiti. Podseća nas da metod širenja Jevanđelja koji je uspešan u Severnoj Americi, na primer, možda neće biti odgovarajući u Kini, i obrnuto.

Elen Vajt ističe: „Ljudi u svim zemljama imaju svoje posebne i naročite običaje, i neophodno je da misionari budu mudri da bi znali kako da se prilagode posebnim idejama i tako prestave istinu koja će im doneti dobro.“ (*Testimonies to Ministers*, str. 213)

Za primenu u svakodnevnom životu: Važan deo kontekstualizacije predstavlja i prepoznavanje večnih načela koja mogu biti primenjena bez obzira na kulturološki kontekst.

Postavite članovima svoga razreda sledeće pitanje: „Da li ste nekada bili zbunjeni pitajući se šta je od suštunske važnosti za vašu veru, a šta je kulturološki određeno?“ Kako su učenici rešili ovo pitanje i došli do dubljeg razumevanja šta poslušnost Bogu zahteva od njih?

Za razmišljanje: Ljudi koji se bave obrazovanjem godinama raspravljaju o tome da li učitelji treba da usmeravaju svoje napore na času prema učenicima (usredsređujući se na potrebe pojedinaca i njihov stil učenja) ili na nastavni plan (usredsređujući se uglavnom na sadržaj gradiva koji učenik treba da nauči).

Zapažamo li ovde duhovnu analogiju? Kako pronalazimo ravnotežu između prilagođavanja našeg misionskog pristupa „učenicima“ (da budemo osetljivi na njihovo kulturološko poreklo i shvatanja) i iznošenja „nastavnog programa“ (biblijskih istina)?

Kako u pokušaju da kontekstualizujemo naš misionski pristup poruku možemo učiniti razumljivom i značajnom, a da u isto vreme izbegnemo zamku sinkretizma, da poruka postane toliko izmešana sa verovanjima i običajima slušalaca da izgubi svoje značenje?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Don i Kerolin Ričardson, koji su kao misionari radili među Savi narodom u Irian Džaji, uvideli su da samo „propovedanje o Isusu“, kao što su to činili u Americi, ne bi bilo delotvorno. Otkrili su da narod Savi uzdiže izdaju nad vrlinom. Tako je prema njihovom mišljenju Juda u izveštaju o Isusu bio junak. (Don Ričardson, *Peace Child*, Ventura, Calif.: Regal Books, Fourth edition, 2005)

Konačno, Ričardsonovi su saznali da narod Savi sklapa mir među plemenima tako što po jedan otac iz zaraćenih plemena daje jedno svoje dete kao dete mira svojim neprijateljima. U tom običaju odmah su prepoznali priliku da objave Jevanđelje na način koji će ljudi shvatiti – Isusa, dete mira, predao je Otac pun ljubavi. Misionari su kontekstualizovali poruku, bez kompromisa, i konačno su mogli da prenesu vest o Isusu tako da ljudi mogu da je shvate. Proučite sa razredom proces kontekstualizacije u sledećoj aktivnosti.

Aktivnost: Podsetite se u razredu nekih Isusovih priča. Zapazite kako je On prilagodio priče svojim slušaocima. Na primer, kada se obraćao poljoprivrednicima, pričao je priče o pšenici, životinjama, sejanju semena. Ribarima je ispričao priču o ribama i mreži. Razmotrite kakve bi priče Isus danas ispričao. Napravite listu različitih slušalaca:

1. Vodoinstalateri
2. Učitelji
3. Programeri
4. Računovođe
5. Lekari
6. Stolari
7. Sportisti

Kakve bi priče Isus ispričao svakoj od ovih grupa da bi povezo duhovne istine sa njihovim svakodnevnim životom.

9. biblijska doktrina **Petar i neznabošci**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Dela 11,1-10.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da čak i kada prihvate Isusa još mnogo toga moraju da nauče.

Osetiti: Prihvatiće obećanje da će im Bog pomoći da dožive rast u hrišćanskom životu i da će ih ohrabriti da učestvuju u Njegovoj misiji.

Činiti: Odlučiće da izađu izvan hrišćanske zajednice da šire Božju ljubav sa onima koji nikada nisu kročili u Hrišćansku adventističku crkvu.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Učiti od Isusa

A. Petar je u svom životu neprestano učio. Šta mislite kako je na Petrovu buduću službu uticala Njegova izdaja i Isusovo oprostenoje?

B. Čak je i sama pomisao da jede nečistu hranu za Petra, pažljivog Jevrejina, predstavljala prokletstvo. Kako možemo biti sigurni da smo otvoreni za Božje vođstvo i da smo voljni da izađemo iz zone udobnosti, ako je potrebno?

C. Petar je u Kornelijevoj domu prvi put jeo sa neznabošcima. Bilo je to iskustvo koje se kosilo sa njegovim shvatanjima. Zašto je ovo iskustvo Petar teško prihvatio kada je često viđao Isusa kako sedi i jede sa „grešnicima“?

II Osetiti: Suočiti se sa neočekivanim

A. Šta mislite kako se Petar osećao kada je prvi put jeo u domu neznabošca?

B. Kako možemo biti spremni da se izložimo nečem neprijatnom radi Jevanđelja?

III Činiti: Spreman i voljan

A. Molite se da Bog otvori vaše srce i um za nova razmišljanja i prilike koje nudi.

Zaključak: Apostol Petar učinio je mnogo grešaka, ali njegov poučljiv stav i otvorenost za Božje vođstvo u životu silna je pouka nama danas.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Dela 11,17.18.

Ključno načelo duhovnog rasta: Izveštaj o tome šta je Bog postigao kroz Petrov život i službu uteha je i ohrabrenje hrišćanima u današnje vreme. Ako je Bog mogao da upotrebi Petra koji je grešio, može, takođe, da upotrebi i nas.

Samo za učitelje: Petar je doživeo dugo i gorko iskustvo pokušavajući da postupa po svome: protivrećio je Isusu u vezi sa Njegovom smrću (Matej 16,22-24), skrenuo je pogled sa Isusa i potonuo među talase (Matej 14,22-32), odsekao je uvo sluzi prvosveštenika (Jovan 18,10.11), zaspao je u

Getsimanskom vrtu (Matej 26,36-46), odrekao se Isusa nekoliko časova pre Njegove smrti (Matej 26, 69-75). Razmišljajte u razredu o tome kako su Petrova iskustva uticala na njegovu kasniju službu i učinila ga otvorenijim za Jevanđelje upućeno neznabošcima.

Uvodna aktivnost: Uporedite i razgovarajte o sledeće tri navoda:

1. „AAAA“ (Elen Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 9. original)
2. „Crkva je crkva samo kada postoji za druge.“ (Džoel Lorens, *Bonhoeffer: A Guide for the Perplexed*, [Continuum International Publishing, 2010], str. 36)
3. „Crkva postoji zahvaljujući misiji, kao što vatra postoji zahvaljujući tome što gori.“ (Emil H. Bruner, *The Word and the World* [London: SCM Press, 1931], str. 108)

Velika je razlika između Petra u Jevanđeljima i Petra u Delima apostolskim. Petar je u početku bio uskogrud, skučenih pogleda. Nije shvatao Isusovu sveobuhvatnu misiju (Matej 16,21-23). Stariji i duhovno zreliji Petar bio je posvećen misiji koja je prelazila sve geografske i kulturološke granice. Ovaj Petar je hrabro izjavio: „Nego je u svakom narodu onaj koji Ga se boji i tvori pravdu mio Njemu.“ (Dela 10,35)

Za razmišljanje: Da li je vaša crkva okrenuta sebi ili ljudima izvan? Kakve aktivnosti, u koje ulaže svoje vreme i novac, mogu odvratiti crkvu od njene osnovne misije? Šta možemo učiniti da bismo ostali usredsređeni na misiju poput apostola Petra u ranoj Crkvi?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Petar je bio slomljen zbog svog kukavičluka (Marko 14,29-31.66-72), ali je zahvaljujući Isusovoj milosti i oproštenju doživeo nanovorođenje i novi početak (Jovan 21,15-17). Petar je posle kratkog vremena počeo silno da propoveda i da leči bolesne. Svi su videli da je „bio sa Isusom“ (Dela 4,13). Možda stari Petar nikada ne bi pristao da ode u Jopu i provodi vreme sa neznabošcima. Međutim, nov Petar bio je otvoren za Božje vođstvo. Proučavajte u svom razredu kako Bog preko najskromnijih osoba može da učini velika dela.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Simon, sin Jonin

(Podsetite se u razredu teksta iz Dela 10,1-8)

Teolog Robert Vol smatra da izveštaj o apostolu Petru u ovom tekstu ima mnogo sličnosti sa izveštajem o Joni. (Robert Vol, „Peter, 'Son' of Jonah: the Conversion of Cornelius in the Context of Canon“, *Journal for the Study of the New Testament* [0142-064X], [Sage Publishing, 1987], vol. 9, issue 29, str. 79.90) Naravno, tekst koji ovo nagoveštava nalazimo u Jevanđelju po Mateju 16,17. u kome je Petar oslovljen aramejskim imenom – „Simone sine Jonin“.

U oba izveštaja Bog se obraća svojim nevoljnim glasnicima da iz Jope odu neznabošcima (Jona 1,2; Dela 9,43). U Joninom slučaju misionarski zadatak odnosio se na grad Nineviju. U Petrovom, misionarski zadatak odnosio se na Korneliju i njegovu porodicu. Obojica su u početku prigovarala – Jona delima (otišao je u suprotnom pravcu), a Petar rečima: „Nipošto, Gospode!“ (Dela 10,14). Da bi ih podstakao da prihvate zadatak, Bog je morao da deluje na neverovatan način. Jona je morao da doživi veliku oluju i završi u truhlu velike ribe, a Petar je imao viđenje o nečistim životinjama (Jona 2,1; Dela 10,16). Zapazite, takođe, da je Jona ostao tri dana u velikoj ribi, i da je Bog morao tri puta da se obraća Petru u viđenju.

Bog govori Joni da ustane i ide (Jona 3,2), a Petru da ustane, siđe i ide (Dela 10,20), a zatim da odnesu Njegovu vest neznabošcima. U oba slučaja, neznabošci su poverovali i primili oprostjenje (Jona 3,5; Dela 10,43). Takođe, u oba slučaja iskustva obraćenja pokrenula su neprijateljske reakcije. U Joninom slučaju, što je ironično, prorok lično, onaj koji je odneo vest, se uznemirio (Jona 4,1). U Petrovom slučaju, bili su to „koji bijahu iz obrezanja“. (Dela 11,2). I konačno, Bog je opovrgao njihova protivljenja. „A Meni da ne bude žao Ninevije, velikoga grada?“, upitao je Jonu. (Jona 4,11) „Ko bijah ja da bih mogao zabraniti Bogu?“, upitao je Petar. (Dela 11,17)

Ove sličnosti podsećaju čitaoca da je Jonin Bog, Onaj koji je oprostio i spasao neznabošce, takođe, Petrov Bog – Bog koji i dalje širi svoju milost izvan svog izabranog naroda. Ovo je, takođe, tema o kojoj su govorili starozavetni proroci. Na primer, u opisivanju svoje misije, Pavle i Varnava naveli su reči proroka Isaije: „Postavih te za vidjelo neznabošcima, da budeš spasenije do samoga kraja zemlje.“ (Dela 13,47) Petar, koji je brzo učio, lično je rekao Korneliju i njegovoj porodici: „Za ovo svjedoče svi proroci da će imenom Njegovijem primiti oprostjenje grijeha svi koji Ga veruju.“ (Dela 10,43)

U Lukinom izveštaju Kornelijevo obraćenje predstavlja „nastavak Božjeg milostivog delovanja u Nineviji“ i pokazuje da je „Simon Petar poput Jone pozvan od strane Boga svojih predaka da obrati neznabošce, a Božji narod treba da proslavi Boga i kaže: 'I neznabošcima Bog dade pokajanje za život.' (Dela 11,18)“ (*Journal for the Study of the New Testament*, str. 85)

Razmislite o ovome: Kako je „nastavak Božjeg milostivog delovanja“, kakav vidimo u Knjizi o Joni i Delima apostolskim, prikazan u našoj crkvi? Na koji način smo usredsređeni na misiju? Sa druge strane, šta ukazuje da smo više zainteresovani za održavanje onoga što imamo?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Ako smo iskreni, svako od nas će priznati da je njegov karakter barem malo sličan Petrovom ranom karakteru. Ljudi su skloniji tome da pokušaju da učine nešto po svom nego da u potpunosti veruju Bogu. Kakvo nadahnuće predstavlja činjenica da je Petar sa svojim ljudskim slabostima preobražen u oruđe koje je Bog upotrebio u širenju uticaja rane Hrišćanske crkve u novim misioniskim oblastima, doslovno i u prenesenom značenju. Razmišljajte u razredu kako možemo još snažnije da se oslanjamo na Boga.

Za razmišljanje:

- Po čemu su ljudi zapazili da Petar i Jovan „bijahu s Isusom“? (Dela 4,13) Da li bi ljudi koji posmatraju nas i naš život trebalo da dođu do sličnog zaključka?

- Kakve kulturološke predrasude mogu negativno da utiču na našu misiju koju obavljamo kao Crkva?

Aktivnost: Navedite u razredu sve aktivnosti u koje je vaša crkva uključena. Obuhvatite sve aktivnosti od subotnoškolskih razreda do molitvenih sastanaka i održavanje crkvene zgrade. Zatim, označite aktivnosti koje su usmerene na vernike i one koje su usmerene na zajednicu. Razgovarajte o rezultatima.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Prvi adventistički hrišćani imali su ograničenu predstavu o misiji. Do 1870. godine svoju misiju su videli kao širenje do Atlantskog okeana na istoku i Pacifičkog na zapadu. Međutim, uskoro su prihvatili da je njihov zadatak da idu u ceo svet.

Godine 1874. Dž. N. Endrus, prvi zvanični adventistički prekookeanski misionar, usmerio je svoju službu ka hrišćanima u Švajcarskoj. Tek su 90-ih godina 19. veka adventistički misionari bili poslani u nehrišćanske zemlje. Razmišljajte u razredu o načinima na koje možemo proširiti viđenje svoje misije i njome obuhvatiti „neznabošce“ današnjeg vremena (na primer, započeti rad u gradovima koji su zanemareni, raditi na doseganju ljudi iz nehrišćanskih religija). Podsetite razred da će svaka nova ideja ili promena u pristupu misiji biti izložena kritikama. Pročitajte tekst u Delima 11,2. u kome obrezani vernici kritikuju Petra što je išao u neznabožački dom i jeo sa neznabošćima. Međutim, razgovarajte o njihovoj reakciji kada im je Petar ispričao svoje iskustvo (Dela 11,18). Kako možemo biti otvoreni za nove pravce u misiji poput ovih vernika?

Aktivnost: U zavisnosti od veličine vašeg razreda, pozovite ih da pojedinačno ili u malim grupama navedu najmanje pet praktičnih koraka koje sledeće sedmice mogu preduzeti kako bi proširili svoj kontakt sa neverniciima. Mogu ojačati svoj odnos sa susedima koje već poznaju ili uspostaviti kontakt sa nekim koga ne poznaju. Podstaknite ih da podele svoje ideje sa ostalima u razredu. Razgovarajte o tome.

10. biblijska doktrina **Filip kao misionar**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Dela 8,26-39.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da Bog može običnom čoveku da da silu za misiju ako Mu je veran i posvećen.

Osetiti: Uveriće se da Bog može da im pruži mudrost i razumevanje da bi mogli da se suoče sa izazovima u svedočenju za Njega.

Činiti: Otvoriće svoj um i srce Božjem glasu i odgovoriće na Njegov poziv na službu.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Osposobljavanje običnih ljudi

A. Rana crkva bila je blagoslovena i rasla je, ali šta je jasno ukazivalo da su vernici i dalje bili grešna ljudska bića (Dela 6,1)?

B. Filip je bio jedan od đakona određen da pomogne u teškim okolnostima. Kako ga je Sveti Duh kasnije osposobio za službu u Samariji (Dela 8,5-13) i u radu sa Etiopljaninom (Dela 8,26-39).

C. Filip je imao četiri kćeri. Kako možemo da uspostavimo ravnotežu između brige o svojoj porodici i poziva da posvetimo vreme misiji i službi?

II Osetiti: Suočiti se sa neočekivanim

A. Kada je Filip zbog progonstva bio primoran da pođe u Samariju, iskoristio je priliku da svedoči o Gospodu. Kako biste vi postupili kada biste zbog progonstva bili primorani da napustite svoj dom i pobegnute u drugu zemlju?

B. Kakvu utehu nam može pružiti način na koji je Bog delovao u Filipovom životu i osposobio ga da se suoči sa novim izazovima u misionarskom radu?

III Raspoloživi za službu

A. Kakve praktične korake bi trebalo da preduzmemo da bismo prevazišli strahove i uklonili ono što nas ometa da postanemo otvoreniji za svedočenje i misionarski rad?

B. Kako možemo biti na raspolaganju Bogu u kakvu god službu da nas pozove? Kako se više možemo osloniti na Njegovu silu nego na svoje sposobnosti?

Zaključak: Bog osposobljava svoje sledbenike za različite vrste službi i zadataka; Njegov jedini zahtev je da budemo voljni i otvoreni za Njegovo vođstvo.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Dela 8,1-40.

Ključno načelo duhovnog rasta: Filipova služba odvijala se u ključnom trenutku za ranu Crkvu kada je sila Jevanđelja počela da se otkriva i dopire do svih naroda. Bilo je to vreme korenitog prilagođavanja Crkve budući da je Radosna vest po prvi put izašla izvan Jerusalima i Izrailja, kao što je Isus prorekao, i bila objavljivana do kraja Zemlje (Dela 1,8). Ovo je otvorilo vrata novim pitanjima i izazovima. Odgovori

koje je rana Crkva na njih dala pružaju vredne pouke za nas danas dok težimo da učestvujemo u Božjoj misiji u svetu.

Samo za učitelje: U ovoj pouci predstavljen je Filip, verni Isusov sledbenik, koji se odjednom uključio u uzbuđljivi život misijske službe koju nikada nije mogao ni da zamisli. Pobegao je pred progoniteljima, suprotstavio se vračarima, propovedao je nevernicima, izgonio je demone, svedočio je visokom zvaničniku etiopskog carskog dvora, otkrio je šta znači svakodnevno biti iznenađen vođstvom Svetoga Duha. Usredsredite se na važne misijske pouke koje možemo uočiti u Filipovom životu. Imate priliku da u svom razredu probudite uzbuđenje koje je zahvatilo rane hrišćane kada su počeli da shvataju Hristov misijski nalog.

Uvodni razgovor: Dok čitamo Dela apostolska, postaje jasno da nema načina da se Jevanđelje zaustavi. Ono je pronašlo svoj put do Makedonije, Efesa, Damaska, čak i do srca paganskog Rima. Uzvišeno iskustvo apostola Petra na početku Dela apostolskih ukazuje da je Bog imao mnogo šire planove od jevrejskog naroda. Preko Filipovog susreta sa Etiopljaninom jasno vidimo Božje planove da otkrije Sebe u svim krajevima Zemlje.

Za Rimljane i Grke iz prvog veka, Etiopljani su doslovno živeli na kraju Zemlje. Sada se prvi zabeleženi afrički obraćenik vraća u svoju rodnu zemlju, koja je na kraju Zemlje, noseći Radosnu vest o Isusu Hristu.

Razmislite o ovome: Za hrišćane prvog veka, kraj Zemlje predstavljale su zemlje koje su geografski bile daleko od Jerusalima. Šta predstavlja kraj Zemlje za hrišćane dvadeset i prvog veka?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: U pouci za ovu sedmicu vidimo Filipovu promenu od đakona do evanđeliste. U stvari, postaje jedan od najuspešnijih misionara u ranoj Hrišćanskoj crkvi. Usredsredite pažnju učenika u razredu na one Filipove osobine koje su ga učinile idealnim kandidatom za misiju koja mu je poverena.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Spreman za službu

(Podsetite se u razredu teksta iz Dela apostolskih 6,1-7)

Biblija nam daje samo skicu Filipove ličnosti, a ne potpuno završenu sliku. Međutim, određene pojedinosti ukazuju na Filipov karakter i dubinu njegove posvećenosti Isusovom jevanđelju.

Znamo da je Filip bio đakon i jedan od sedmorice koji su bili izabrani da reše pritužbe u vezi sa deljenjem hrane. Reč *diakonos*, grčka reč za đakonja, prevodi se ne nakim mestima i kao „sluga“ ili „pomoćnik“. Kada Isus kaže svojim učenicima da onaj ko želi da bude najveći treba da bude sluga, On koristi reč *diakonos* (Matej 23,11).

Đakoni su imali ozbiljnu i važnu ulogu u radu rane Crkve. U svojoj prvoj poslanici upućenoj Timotiju, apostol Pavle piše da kandidati treba prvo da se „kušaju“, a tek onda da se imenuju za đakone (1. Timotiju 3,10). Treba da se pokažu kao dobri supružnici i očevi (3,12), i da „imaju tajnu vjere u čistoj savjesti“ (3,9). Moraju da budu poštteni, iskreni, vredni poštovanja i umereni. Očigledno, ulogu đakona nije trebalo dodeliti prvoj osobi koja bi se prijavila za taj položaj. Filip je bio poštovan, veran hrišćanin spreman da služi.

Razmislite o ovome: Kako nas spremnost da ponizno služimo priprema za misiju?

II Osposobljen za službu

(Podsetite se u razredu teksta iz Dela 21,7-10)

Kada je Filip pobegao iz Jerusalima pred progonstvom, bio je poznat kao Filip đakon. Do vremena kada se vratio, postao je Filip evanđelista (Dela 21,8). Mnogo toga se u međuvremenu odigralo. Svedoci smo da je u pitanju ponizan čovek, spreman da služi, nadahnut Svetim Duhom za važnu ulogu (Efescima 4,11). Taj dar vidimo na delu kada svedoči Etiopljaninu. Takođe, saznajemo da je silan govornik i da ima dar da čini znake i čuda.

Razmislite o ovome: Kada je Filip otišao u Samariju da bi umakao pred progonstvom, Duh je delovao menjajući njegove nevolje u prilike da služi. Da li često propuštamo priliku da uvidimo kako Božja ruka ispunjava svoje namere uprkos izazovima sa kojima se suočavamo?

III Rad sa Etiopljaninom

(Podsetite se u razredu teksta iz Dela 8,26-40)

Odlika Filipovog evanđeoskog rada bila je rad među strancima, koji je odražavao Isusove težnje da sruši granice koje razdvajaju ljude (Efescima 2,14-22). Etiopljanin je možda bio bogat i moćan u svojoj zemlji (oblast koja odgovara današnjem Sudanu). Međutim, Jevreji u Izrailju smatrali su da postoje dve negativne pojedinosti u vezi sa njim. Kao prvo, bio je neznabožac, i drugo, bio je uškopljenik – što mu je odmah onemogućilo da uđe u „sabor Gospodnji“ (5. Mojsijeva 23,1). (Neki smatraju, međutim, da je reč *eunuch* (evnuh, uškopljenik) imala značenje „dvorski oficir“.)

Međutim, u knjizi koju je Filip proučavao sa Etiopljaninom nalazimo divno obećanje: „Ime vječno daću svakome od njih, koje se neće zatrti.“ (Isaija 56,5) Filipu je data prednost da podeli taj blagoslov sa afričkim uškopljenikom.

Razmislite o ovome: Filip, rođen i odrastao u okviru jevrejske kulture, trebalo je da gaji odbojnost prema stupanju u dodir sa uškopljenikom. Šta mu je iz ličnog iskustva pomoglo da odbaci ove predrasude? Kakve pouke za nas danas možemo izvući?

IV Sresti ljude na mestu na kom se nalaze

(Podsetite se u razredu tekstova u Delima 8,6-8. i 8,30-35)

Jedno od ključnih načela biblijske misiologije je sresti ljude tamo gde se nalaze. Prilikom susreta sa Etiopljaninom, Filip mu je odmah pružio ono što ga je zanimalo. Objasnio mu je tekst iz Knjige proroka Isaije koji nije mogao da shvati. Filip koristi priliku da pruži pouke iz Biblije.

Filip u Samariji propoveda, ali, takođe, ruši prepreke i donosi radost gradu preko znakova koja je učinio (Dela 8,6-8).

Za razmišljanje: Kako uspešna misija zahteva od nas da poznamo ljude koje želimo da dosegamo kao i poruku koju želimo da prenesemo? Kako naši misioniski napori u prošlosti odražavaju važnost shvatanja naših „slušalaca“? U praktičnom smislu, šta to zahteva od nas?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Odgovorite u svom razredu na sledeće pitanje: „Kako Filipova služba kao đakona i evanđeliste služi kao primer našoj misiji danas?

Za primenu:

- Razgovarajte u razredu o današnjim kulturološkim razlikama u Crkvi. Na primer, mnogo je u poslednje vreme bilo pisano o hrišćanstvu na „globalnom severu“ (razvijene zemlje) i „globalnom jugu“ (manje razvijene zemlje). Sa kakvim se kulturološkim razlikama Crkva suočava u ove dve oblasti? Kakvim načelima Crkva treba da se rukovodi u održavanju jedinstva uprkos takvim razlikama?

- Luka, pisac Dela apostolskih, osećao je odgovornost za ljude koji su živeli na margini društva – odbačenima, izopštenima, onima koje je većina gledala sa nipodaštavanjem. On ukazuje da Jevanđelje nije samo za dobre i poštene Jevreje, već i za siromašne, slepe, gluve, slabe i strance. U izveštaju o Filipovoj službi Etiopljaninu, Luka opisuje kako Isus predstavlja Radosnu vest strancu sa drugog kraja Zemlje koji je bio potpuno isključen iz jevrejske zajednice i Hrama. Šta u praktičnom smislu možemo da učinimo da bi se ljudi u našoj crkvi osećali dobrodošlo?

4. KORAK – BUDITE KRETAIVNI

Samo za učitelje: Novozavetni skolar F. Skot Spenser kaže da su religija i društvo u Filipovo vreme bili veoma „neprijateljski raspoloženi prema evnusima u mediteranskom svetu“. Zato, izveštaj o obraćenju Etiopljanina uškopljenika, krštenje i ulazak u hrišćansku zajednicu bili su „radikalan prestup vladajućih kulturoloških granica.“ („The Ethiopian Eunuch and His Bible: A Social-Science Analysis“, *Biblical Theology Billetin: A Journal of Bible and Theology* [Sage Publishing, 1992], vol. 22, 4. izdanje, str. 155-165) U sledećoj aktivnosti pozovite učenike u razredu da razmotre kako se ophodimo prema ljudima na ivici našeg društva.

Aktivnost: Pitajte učenike u razredu koga oni smatraju današnjim evnusima – ljudima koji su na ivici društva ili koje drugi gledaju sa nipodaštavanjem. Ako imate mogućnosti, napravite listu na tabli ili listu papira. Kako se mi kao Crkva ophodimo prema ovoj grupi ljudi? Kako ova grupa posmatra Crkvu? Kakve praktične korake možemo preduzeti da bismo promenili stavove i pokazali Isusov duh prema njima?

11. biblijska doktrina **Pavlovo poreklo i poziv**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Dela 9,1-22.

Učenici će:

Saznati: Razmotriće kako je životno iskustvo pomoglo Pavlu da oblikuje svoj misionarski rad među neznabošcima.

Osetiti: Uvideće da su divna milost i oproštenje koje je Pavle doživeo postali pokretačka sila u njegovom životu, i da su nadahnuli njegovu misionarsku strategiju i službu.

Činiti: Podsetiće se Božjeg delovanja u svom životu i ponovo se otvoriti za Božje vođstvo.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Poziv upućen apostolu Pavlu

A. Apostol Pavle nikada nije zaboravio početak svog hrišćanskog putovanja na putu za Damask. Šta mislite zašto je često govorio o tome? Kako je to iskustvo oblikovalo ostatak njegovog života?

B. Kako je Pavlu njegovo poreklo, s obzirom da je bio farisej i poštovani jevrejski vođa, pomoglo u njegovoj hrišćanskoj službi? Da li ga je ono ometalo u radu?

II Osetiti: Žar apostola Pavla

A. Pavle se često „hvali“ korenitim promenama koje je Bog učinio u njegovom životu (vidi: 2. Korinćanima 11,12). Da li smatrate da se Pavle hvali na neprimeren način? Da li ste se ikada hvalili Božjim delima u svom životu?

B. Kakva osećanja u vama budi velika promena koju je Pavle doživeo, od „najgoreg od svih grešnika“ do velikog misionara? (1. Timotiju 1,12-16). Da li primećujete određene sličnosti u svom duhovnom životu?

III Činiti: Nikada nemojte zaboraviti

A. Posvetite vreme razmišljanju o svom duhovnom životu – načinu na koji je Bog vodio vaš život – i molitvi da budete otvoreni za Njegovo stalno vođstvo u budućnosti.

B. Da li ste nedavno sa nekim razgovarali o tome kako je Isus promenio vaš život? Kako ovakva vrsta svedočenja utiče na vaš duhovni hod?

Zaključak: Apostol Pavle je crpeo snagu iz svog iskustva Božje milosti. Zahvaljujući tome što je dobro poznao nevernike, mogao je bolje da im predstavi Isusa.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Dela 9,15.16.

Ključno načelo duhovnog rasta: Ne možemo se osećati sigurnije niti možemo doživeti veće zadovoljstvo nego kada živimo u skladu sa Božjom voljom. Čuvši Božji poziv, Pavle je odgovorio verom, i od tada svet više nije isti.

Samo za učitelje: Pavle je bio pokretačka misionska sila u ranoj Crkvi. Bio je veliki organizator, strateg i duhovni vođa. Suprotstavljanje na koje je nailazio kao da ga je još više podsticalo na rad. Činilo se, takođe, da je Pavle voleo da dolazi u dodir sa različitim filozofijama i pogledima na svet, i nađe načina da objavi vest o Hristu i učini je razumljivom u različitim okvirima. Sa druge strane, iskustva koja je stekao u ranom životu su ga oblikovala, čineći ga poniznim i stalno dostupnim za Božje vođstvo. Proučite osobine koje su Pavlu omogućile da bude uspešan u misiji. Što je još važnije, podstaknite članove razreda da razmisle šta je Pavlu još bilo potrebno pored unutrašnjih sposobnosti i očiglednih veština?

Uvodna aktivnost: Ukratko razmotrite iskustvo starozavetnog proroka Jone, a zatim razgovarajte o sličnostima i razlikama između njegovog i Pavlovog iskustva. Razmislite, na primer, kako su i Jona i Pavle (tada Savle) u početku delovali izvan Božje volje; obojica su se suprotstavila Bogu; obojica su nosila vest koju im je poverio. Ipak, iskustvo oba misionska radnika bilo je potpuno drugačije. Posebno se usredsredite na razlike između Joninog i Pavlovog stava prema ljudima iz različitih kultura i grešnicima uopšte.

Za razmišljanje: Zašto je naš stav prema ljudima toliko važan za pristup misiji? Da li nevernike prvenstveno posmatramo kroz njihove greške i propuste ili ih vidimo kao ljudska bića koja se bore, koja duboko vole Boga? Kako možemo naučiti da druge posmatramo sa saosećanjem, kao što to Bog čini? Kako naše lično duhovno iskustvo oblikuje naš pristup u svedočenju i naš stav prema onima koje pokušavamo da dosegnemo?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Lako je da posmatramo Pavla kao ličnost iz daleke istorije, kao diva hrišćanske crkve, čoveka izuzetnih intelektualnih sposobnosti, velikog vođu, veoma mudrog, veštog u objavljivanju Božje vesti. Ukratko, posmatramo ga kao osobu koja je udaljena od nas – u pogledu vremena, iskustava i darova. Međutim, Pavle je, takođe, bio samo čovek i Pismo pruža uvid u promene koje je Pavle doživeo da bi postao izuzetan misionar. Povedite razred u istraživanje kako shvatanje Pavla kao čoveka može da nam pomogne danas u našim misionskim zadacima. Kako nam pokušavanje da „uđemo u Pavlovu kožu“ pomaže da shvatimo osnovne vrednosti koje oblikuju misiju i upravljaju njom?

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Sila ličnog iskustva

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Korinćanima 15,10)

Ne treba da potcenjujemo silu ličnog iskustva. Izvorno lično iskustvo čini svedočenje stvarnim i daje mu silu. Pavle piše Korinćanima: „Ali po blagodati Božjoj jesam što jesam“ (1. Korinćanima 15,10), i u svojoj službi ukazuje na svoje lično iskustvo, naročito na ono koje je doživeo na putu za Damask.

Iako je Pavle iskusio divnu Božju milost i oproštenje, nikada nije mogao da odagna tugu zbog onoga što je činio u prošlosti. Sećao se sa kakvim je žarom revnovao za „otačke svoje običaje“ (Galatima 1,14) i nikada nije mogao da zaboravi „da sam odviše gonio crkvu Božiju i raskopavao je“ (1,13). Timotiju je priznao: „Koji sam prije bio hulnik i gonitelj i siledžija“. (1. Timotiju 1,13) „Isus dođe na svijet da spase grešnike, od kojih sam prvi ja.“ (1,15) Pa ipak, umesto da oslabi značaj njegove misije, Pavlovo

svedočanstvo ga je zapravo pojačalo. Otvoreno je iznosio svoje živo svedočanstvo o preobražavajućoj milosti koja je i središnja tema njegovog propovedanja.

Razmislite o ovome: Podsetite se teksta u 2. Korinćanima 5,17-20. u svetlosti Pavlovog iskustva koje je stekao na putu za Damask, Pavlove korenite promene i kasnije ravnosti u propovedanju Jevanđelja. Na koji način ovaj tekst ima posebnu važnost u svetlosti Pavlovog iskustva obraćenja?

II Negovanje Crkve

(Podsetite se u razredu teksta iz Dela 26,15-18)

Apostol Pavle je u potpunosti shvatio poseban poziv da deli radosnu vest među neznabošcima. Bilo je pojedinačnih primera da su neznabošci došli Isusu, među kojima je Kornelije i njegova porodica. Međutim, rana Crkva nije imala razrađen plan službe među neznabošcima. Nema sumnje da je Pavle uz molitvu razmišljao kako da pokrene misiju i dozvoli Svetom Duhu da ga vodi. Značajno je zapaziti da je Pavle na neko vreme otišao u Arapsku (Galatima 1,17.18) da bude nasamo sa Bogom i pripremi se za službu.

Iako je Pavle koristio različite metode, suština njegovog misionorskog rada bila je da osnuje nove grupe vernika u važnim oblastima. Danas bismo za Pavla mogli reći da je osnivač crkava, ali to ne obuhvata u potpunosti njegov pristup osnivanju hrišćanskih zajednica. Biblijski tekst ga više opisuje kao „crkvenog vrtlara“ – koji se ne bavi samo sađenjem, već i zalivanjem, čupanjem štetnog korova kada je potrebno, i negovanjem biljke dok ne postane snažan cvet. Knjiga Dela apostolska u osnovi govori o osnivanju novih crkava, a većina Pavlovih spisa su u suštini pisma napisana sa ciljem da izgrade i podrže nove grupe vernika koje je Pavle osnovao.

Danas je Pavlov misioniski pristup podjednako važan i za nas. Osnivanje crkava je biblijski nalog. Veliki nalog zabeležen u 28. poglavlju Jevanđelja po Mateju je poziv da stvaramo nove učenike – ne pojedinačno, već u okviru grupe vernika.

Elen Vajt je zapisala: „Moraju se osnovati nove crkve i organizovati nove zajednice vernika.“ (*Testimonies for the Church*, 6. sveska, str. 24) Od samog početka, osnivanje crkava nije smatrano dodatnom mogućnošću, već prihvaćenim načinom na koji mi kao Crkva treba da radimo. Ono je ključni deo našeg adventističkog nasleđa; naša Crkva je decenijama rasla prvenstveno zahvaljujući osnivanju crkava – usmerenim naporima da osnujemo grupe vernika u novim oblastima.

Za razmišljanje:

Kada pravimo planove za misioniski rad, koliko napora ulažemo u planiranje negovanja i obučavanja novih vernika? Koliki su ovi napori u poređenju sa onim koje ulažemo u početni misioniski rad ili program?

3. KORAK - PRIMENITE

Samo za učitelje: Godine 1990. Foster Klajn i Džim Fej napisali su knjigu pod nazivom *Odgajanje dece ljubavlju i logikom*, u kojoj su smislili izraz „odgajanje dece iz helikoptera“. Ovaj izraz se odnosi na roditelje koji pomno prate svaki detetov pokret da bi bili sigurni da se neće povrediti na bilo koji način. Zabrinutim roditeljima ponekad može biti veoma teško da održe ravnotežu između zaštite i nezavisnosti. Kao duhovni otac mnogim novim grupama vernika, Pavle je bio poput roditelja koji bdi nad svojom decom, moleći se za njih danju i noću. Ove sedmice proučavamo o Pavlovoj ljubavi i brizi o zajednicama

koje je osnovao, od kojih su se mnoge nalazile u središtu neznaboštva. Zahvaljujući njegovoj službi, ostavili su svoje idole. Počeli su da žive novim životom u Hristu.

Za razmišljanje:

- Koje su prednosti i mane duhovnog „odgajanja dece iz helikoptera“? Kako možemo pronaći pravu ravnotežu kada su u pitanju novi vernici? Da li je veća opasnost ako se prema utvrđenim vernicima odnosimo na takav način?
- Koje osobine vođe posebno smatrate važnima u Pavlovom životu?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Razmišljajte o poukama iz Pavlovog iskustva koje možete primeniti u svom životu. Postoje li vidovi našeg duhovnog iskustva koje Bog može da upotrebi i pomogne nam da budemo uspješni u svedočenju? Da li se osećamo nedostojnima? Podsetite razred u sledećoj aktivnosti da Bog ima iskustva u pozivanju ljudi na misiju koji smatraju da nisu dorasli zadatku. Naglasite da nas Bog uvek osposobljava onim što nam je potrebno da bismo se uključili u misiju na koju nas poziva.

Aktivnosti:

1. Razmotrite sledeću izjavu o osobinama koje uspešan svedok za Boga treba da poseduje. Kao razred, poređajte ove osobine po važnosti.

Uspešan svedok mora logično da razmišlja, mora da bude ponizan, rečit govornik, osećajan i taktičan, sposoban organizator, dobar sagovornik, autoritativan, poslušan Bogu, čovek molitve.

2. Zapišite sledeće stihove na posebnim listovima papira i dajte ih članovima razreda. Veliki razred može da se podeli u grupe i razgovara o određenom stihu, u malom razredu svako pojedinačno može da da svoj odgovor: Isaija 6,5-7; Luka 1,28-38; 2. Mojsijeva 4,10-17; Jeremija 1,6-9.

Zamolite učenike da prouče svoj tekst i uoče kakav su odgovor osobe dale na Božji poziv, a zatim razgovarajte o tome kako je Bog reagovao. Podsetite članove razreda da Bog može da ih upotrebi iako smatraju da su nesposobni da se uključe u misionarski rad.

12. biblijska doktrina **Pavlova misija i poruka**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Korinćanima 1,22-24.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da Bog objavljuje svoju vest na različite načine različitim ljudima.

Osetiti: Ceniće činjenicu da se ljudi razlikuju po svom kulturološkom poreklu i shvatanjima i da će Bog otkriti Sebe na različite načine.

Činiti: Biće otvoreni za nove i kreativne metode vernih svedoka, iako su netradicionalne i nove.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Ljudi drugačije razmišljaju

A. Apostol Pavle upoređuje različite pristupe Jevreja i Grka duhovnim pitanjima (1. Korinćanima 1,22). Kakve razlike uočavate čak i među vašim prijateljima i članovima porodice?

B. Pavle kaže da je svima bio sve da bi mogao da ih pridobije za Hrista (1. Korinćanima 9,19-23). Kako je to pokazao u svojoj službi?

C. Ako je propovedanje raspetog Hrista „sablazan“ Jevrejima i „bezumlje“ Grcima, da li je Pavle mogao da propoveda na nežniji način svojim slušaocima (1. Korinćanima 1,23)?

II Osetiti: Sposobnost da shvatimo međusobne razlike

A. Kakve praktične korake mogu da preduzmem da bih postao osetljiviji na kulturološke razlike kada svedočim susedima i prijateljima?

B. Koliko često razmatramo koliko su naša bogoslužjenja „prijateljski nastrojena prema posetiocima“?

III Činiti: Primeniti Pavlov način misioniskog rada u različitim kulturama

A. Kako mogu primeniti Pavlovo načelo „svima sam bio sve“, prilagođavajući poruku i šireći je na različite načine bez ustupaka?

B. Kakve jednostavne promene možemo da učinimo da bismo bili sigurni da se nehrišćani osećaju prijatno kada posete našu crkvu?

Zaključak: Bog nas poziva da širimo radosnu vest spasenja na način koji će biti privlačan i značajan različitim ljudima.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Korinćanima 1,22-24.

Ključno načelo duhovnog rasta: Božja poruka je bezvremenska, ali različitim ljudima mora biti izražena na različite načine da bi privukla njihovu pažnju, da bi je shvatili i prihvatili u svom srcu.

Samo za učitelje: Apostol Pavle je prilagodio svoj jezik i misioniske metode svojim slušaocima.

Misionari su se u toku istorije ugledali na njega. Kada su adventistički misionari Fernando i Ana Štal počeli da rade među urođenicima u peruanskim Andima, pokušali su da prodaju literaturu od vrata do

vrata. Uskoro su uvideli da to nije bio najuspešniji metod među siromašnim stanovništvom koje je uglavnom bilo nepismeno. Zato su promenili svoj pristup i otvorili škole, bolnice i prodavnice.

Kasnije je predavač i kongresmen Hose Antonio Ensinas napisao: „Adventisti u suštini menjaju duh ovog naroda, uvodeći ga u građanski način života, pomažući mu da postane svestan svojih prava i obaveza, odvajajući ih od poroka poput droge i alkohola, uklanjajući sujeverje, lečeći bolesne, ukazujući na ljudsko dostojanstvo na najbolji način.“ (Navod iz knjige Semjuela Eskobara, „Religion and Social Change at the Grass Roots in Latin America“, *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 554. sveska [nov. 1997]: str, 100)

Za razgovor: Ohrabrite svoj razred da na osnovu Pavlovog primera razmotri načela uspešne službe. Kako danas mogu primeniti ova načela?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Dok istražujete različite načine na koje Božja reč može da se objavi ljudima, obavezno naglasite da to ne znači činiti ustupke na bilo koji način kada je istina u pitanju, već doći do ljudi na način koji će njima značiti.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Učitelj metafore

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Timotiju 6,12)

„Bori se u dobroj borbi vjere“, samo je jedna od snažnih metafora u pouci za ovu sedmicu (1. Timotiju 6,12). Metafore, ili slike u reči, pomažu nam da sagledamo nešto na živopisniji način – one obogaćuju određeno značenje. Neke od najsnažnijih slika u hrišćanstvu potiču iz Pavlovih spisa. Razmislite, na primer, o Pavlovoj izjavi: „Tako već nijesi rob, nego sin.“ (Galatima 4,7) Kakav divan način da prikažete slobodu i osećanje pripadnosti koje dolazi kroz Hrista.

U svojoj poslanici Rimljanima, Pavle pomoću metafore ljudskog tela opisuje Crkvu: „Jer kao što u jednom tijelu imamo mnoge ude, a udi svi nemaju jedan posao, tako smo mnogi jedno tijelo u Hristu, a po sebi smo udi jedan drugome.“ (Rimljanima 12,4.5) Ova bogata slika pomaže nam da bolje shvatimo kako Crkva deluje pod Božjim vođstvom. Pavle ponavlja ovu sliku u 1. Korinćanima 12,12-26. Neke Pavlove metafore su zapanjujuće: on upoređuje sebe sa ženom koja s mukom rađa (Galatima 4,19) i sa majkom koja doji svoje dete (1. Korinćanima 3,1.2)

Međutim, Pavlove najsnažnije metafore odnose se na spasenje. On upoređuje spasenje sa iskustvom usvajanja (Rimljanima 8,15), pomirenjem (Rimljanima 5,10), opravdanjem (Galatima 2,16), oslobođenjem (Rimljanima 6,18), brakom (Rimljanima 7,2-4), otkupljenjem (Efescima 1,7) i primanjem nasledstva (Rimljanima 8,17).

Svaka od ovih metafora ili kratkih priča o spasenja otvara prozor ka istini o spasenju. Ako se usredsredimo na samo jednu od metafora, onda gubimo bogatstvo koje druge pružaju. Na primer, Pavlova metafora otkupljenja i opravdanja imala je poseban značaj za ljude u rimskom sistemu zakona.

Kada objavljujemo Radosnu vest o Isusu, moramo, kao i Pavle, da vodimo računa da je izrazimo na način koji će ljudi najbolji shvatiti.

Razmislite o ovome: Kakve metafore bi vam najviše pomogle ako biste Jevanđelje objavljivali nevernincima koji nemaju hrišćansko poreklo? Koje Isusove kratke priče bi bilo prikladno upotrebiti u tom slučaju?

II Sresti ljude na mestu na kom se nalaze

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Korinćanima 1,22-24)

Često kada razmišljamo o misiji u svojoj zajednici, razmišljamo kako da privučemo ljude da dođu u crkvu. Navodimo dobre propovedi, nadahnjujuću muziku i prijateljski raspoložene vernike. Pozivamo prijatelje na posebne crkvene događaje koji će im se dopasti.

Sve ovo je od velike važnosti, ali ne smemo da zaboravimo da se cela ideja misije odnosi na to da pođemo na mesto gde se ljudi nalaze, a ne da očekujemo da oni dođu k nama. Isus je to pokazao u svojoj službi kada je sišao sa Neba i „useli se“ među nas (Jovan 1,14).

Apostol Pavle sledi Isusov primer i odlazi kod ljudi. Putovao je svuda tadašnjim poznatim svetom, i susretao se sa ljudima na trgovima, ulicama, na Areopagosu. Znao je da uspešna misija mora započeti na mestu na kome se ljudi nalaze, gradeći na njihovom trenutnom znanju i iskustvu, pre nego što ih povede na mesto na kome bi Isus želeo da budu.

Pavle u tekstu u 1. Korinćanima 1,23. kaže da on i Jevrejima i Grcima propoveda „Hrista raspetoga“. On je prilagodio vest svojim slušaocima. Na primer, u Delima 14. poglavlju on i Varnava posećuju neznabožički grad Listru i nijednom ne spominju raspetog Hrista. Međutim, nešto ranije, kada se obraćao Jevrejima, Pavle je govorio o Hristovoj smrti i vaskrsenju (Dela 13,31-39). Kasnije je došlo vreme da neznabošcima objavi vest o Hristovom raspeću, ali je bilo potrebno da prvo postavi duhovne temelje.

Razmislite o ovome:

1. Kako možemo da znamo kada je pravo vreme da određene istine podelimo sa drugim ljudima?
2. Kako možemo biti sigurni da u svojoj želji da stupimo u dodir sa ljudima nećemo „razvodnjiti“ vest?

3. KORAK - PRIMENITE

Samo za učitelje: Elen Vajt nas podstiče na „širinu karaktera, a ne na jednostranost, ukalupljenost u radu i upadanje u kolotečinu.“ (*Evangelizam*, str. 106) Ipak, da li to znači da će ideja vezana za misioni rad uvek biti uspešna u dovođenju ljudi Hristu samo zato što je nova ili kreativna? Na različite načine procenite da li su nove ideje za misioni rad odgovarajuće ili ne.

Za primenu:

Elen Vajt savetuje: „Dobro pazite da im ne iznesete istinu tako da izazovete prdrasude i zatvorite istini vrata srca.“ (*Evangelizam*, str. 141) Kako biste objavili večnu istinu, kao što je istina o Suboti ili stanju mrtvih, na način koji ne bi izazvao predrasude?

Aktivnost: Podelite razred u tri ili četiri grupe i svakoj grupi dodelite duhovnu istinu i „nezgodne“ slušaoce. Na primer:

Duhovna istina: skori Hristov dolazak

„Nezgodni“ slušaoци: grupa obrazovanih stručnjaka

Ili,

Duhovna istina: Bog je stvorio Zemlju

„Nezgodni“ slušaoci: studenti

Razgovor: a) kako da izgradite mostove poverenja i pobudite interesovanje za određenu temu, b) o posebnim načinima na koje ove slušaoci možete da upoznate sa istinom. Koji korak u ovom procesu je lakši? Da li ponekad ulažemo svu svoju energiju na prvi korak – na gradnju mostova – a nedovoljno na drugi – da zapravo objavimo istinu? Svi zajedno razgovarajte o tome šta ste naučili iz ove aktivnosti.

Za razmišljanje: Jedna od opasnosti koja se javlja kada smo previše oprezni u svojoj želji da nekoga ne povredimo ili ne kažemo nešto neprikladno je ta što zapravo nikada ne govorimo o svojoj veri. Kako da pronađemo pravu ravnotežu?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Proučite u razredu moć simbola u svakodnevnom životu. Zapazite koliko su važni kada koristimo kompjuter. Na primer: koverat se nalazi na ikonici koja označava slanje, lupa na ikonici koja označava traženje. Ove ikonice su vizuelne metafore. Ljudi koji se bave trgovinom znaju kakav uticaj imaju metafore. Razgovarajte u razredu o njihovoj važnosti u duhovnom životu i o tome zašto određene metafore imaju različit uticaj na ljude.

Aktivnost: Pročitajte u razredu neke od Isusovih metafora o carstvu. (Podsetite se 13. poglavlja u Jevanđelju po Mateju u kome se nalazi najveći broj kratkih priča o carstvu. Ono je upoređeno sa mrežom, blagom u polju, kvascem, itd.)

Pozovite članove razreda da u malim grupama ili pojedinačno navedu neke savremene metafore koje se odnose na spasenje. Kakve priče bi Isus danas ispričao? Ohrabrite ih da budu kreativni u svojim idejama (na primer, carstvo nebesko je kao Internet, ili Bog je Učitelj reciklaže). Posle nekoliko minuta iznesite svoje ideje i razgovarajte kako ove savremene metafore mogu da utiču na ljude različitog porekla.

13. biblijska doktrina **Mora li ceo svet da čuje?**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Matej 8,5-13.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da spasenje koje Bog nudi nije ograničeno na neku posebnu versku grupu i nije vezano za određenu kulturu ili narod.

Osetiti: Negovaće saosećanje prema ljudima koji još nisu čuli Radosnu vest o Isusu.

Činiti: Prepoznaće određene korake neophodne da Radosnu vest podele sa susedima i prijateljima koji potiču iz drugačijeg kulturološkog okvira.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Božja ljubav prema svim ljudima

A. Šta predstavljanje Avrama kao oca „mnogim narodima“ govori o Božjoj misiji na Zemlji (1. Mojsijeva 17,4-6)

B. Proroci, kao što je Isaija, objavljuju da će Izrailj postati misionarski narod. Kakve pojedinosti su naveli (vidi: Isaija 52,10), i kako je Izrailj odgovorio?

C. Isus je primao grešnike (Luka 15,2). Šta sledeći tekstovi govore o Isusovom stavu prema neznabošcima i Njegovom viđenju o tome ko će biti spasen (Marko 5,1-20; Luka 17,11-19; Matej 8,11; 15,21-28).

D. Kako su apostoli Petar (Dela 10) i Pavle (Rimljanima 11,13) sve više shvatali Božju misiju?

II Osetiti: Odgovornost prema ljudima koji ne poznaju Hrista

A. Kakva osećanja se u vama bude kada čitate o Pavlovoj potpunoj posvećenosti i žrtvi koju je podneo prilikom širenja Radosne vesti nejevrejima?

B. Šta najviše cenite kod Isusa dok čitate o načinu na koji se ophodio prema nejevrejskim narodima?

III Činiti: Ugledati se na Isusovu međukulturalnu misiju

A. Setite se kolega sa posla ili suseda koji imaju drugačije kulturološko poreklo. Kakve praktične korake možete preduzeti ove sedmice da biste počeli da gradite mostove i bliska prijateljstva sa njima? Kako međukulturalnu misiju možete učiniti sastavnim delom svog molitvenog života?

Zaključak: Pozvani smo da kao Isusovi učenici volimo sve ljude i da se pridružimo Njegovoj misiji da vest o spasenju objavimo svim ljudima.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 2,12-16.

Ključno načelo duhovnog rasta: U svojoj beskrajnoj ljubavi i pravdi, Bog će na kraju spasiti mnoge koji nikada nisu čuli o Isusu, ali ovo ni na koji način neće umanjiti zadatak koji nam je Bog dao da stvaramo nove učenike u celom svetu.

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu obrađuje osetljivu temu koja je vekovima bila uzrok mnogih žustrih rasprava među teolozima. Biblija otkriva određena ključna načela o tome kako će Bog ostvariti misiju u svetu, ali najbolje je da budemo pažljivi u vezi sa pojedinostima koje nisu otkrivene.

Zbog milosti koju su primili, hrišćani rado prihvataju Veliki nalog koji im je dat da stvaraju nove učenike u celom svetu. Oni to čine iako znaju da se Božja neizmerna ljubav i milost na različite načine izlivaju na one koji nikada neće čuti za vest Jevanđelja.

Uvodna aktivnost: Mnoge savremene priče temelje se na ideji borbe između dobrih i loših ljudi. Međutim, Isus u mnogim pričama daje složeniju sliku i prikazuje „dobre“ i „rđave“ na način koji ne očekujemo. Razgovarajte o sledećim pričama u svom razredu: o dva brata – priča koja prikazuje kako će grešnici ući u Nebo pre verskih vođa (Matej 21,28-32); o milostivom Samarjaninu – u kojoj je prezreni Samarjanin heroj (Luka 10,25-37), o svadbenoj gozbi – u kojoj oni koji su prvi pozvani nisu došli (Matej 22,1-10). Razgovarajte u razredu o važnosti ovih priča. Šta one govore o tome kako Bog sprovodi svoju misiju na Zemlji?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Kako možemo uskladiti sveobuhvatnu Božju milost i jasno učenje da neće svi ljudi biti spaseni? Kako možemo predstaviti jedinstvene tvrdnje Jevanđelja, a da pri tome ne budemo oholi ili netolerantni prema drugima i njihovim verovanjima?

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Čuti i činiti

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima 2,12-16)

Apostol Pavle u ovom tekstu pravi razliku između onih koji slušaju i koji čine. U Božjim očima, prema Pavlovim rečima, postoji veliki ponor između ove dve grupe. Bog smatra pravednima one koji poštuju Zakon, a ne koji samo čuju šta Zakon nalaže.

Ova razlika između slušanja i činjenja poznata je tema u Bibliji. Jakov opisuje osobu koja „sluša riječ, a ne tvori“ (Jakov 1,23) i opominje: „Budite pak tvorci riječi, a ne samo slušači, varajući sami sebe“ (Jakov 1,22). U Poslanici Titu, apostol Pavle ukazuje na ljude koji „govore da poznaju Boga“ ali ga se svojim delima odriču (Titu 1,16). Isus je lično rekao: „Neće svaki koji Mi govori: Gospode, Gospode, ući u carstvo nebesko; no koji čini po volji Oca Mojega koji je na nebesima.“ (Matej 7,21)

U ovom tekstu apostol Pavle okreće Isusove reči i ukazuje da će biti ljudi koji nikada nisu izgovorili: „Gospode, Gospode“, a koji će ući u carstvo nebesko Ovi ljudi nikada nisu imali priliku da čuju o Isusu, ili o vesti spasenja, ali su slušali svoju Bogom danu savest, i po njoj postupali. U Božjim očima to je ono što vredi. Elen Vajt kaže da su ovi ljudi „u povoljnijem položaju“ od takozvanih hrišćana koji „svojim svakodnevnim životom pobijaju ono što ispovedaju.“ (*Čežnja vekova*, str. 239. original).

U crkvi ima mnogo ljudi koji su čuli stotine propovedi, koji redovno čitaju Sveto pismo, ali čiji su životi i dela ostali nepromenjeni. Prema rečima apostola Petra, iako imaju znanje, oni su „lenji i bez ploda“ (2. Petrova 1,8).

Važno je u šta verujemo. Ključno je u koga verujemo. Međutim, ako se naša verovanja isključivo svode na intelektualni nivo i ne utiču na promenu u našem životu, ona su bezvredna. U svojoj velikoj milosti, Bog se brine o svojoj dragocenoj deci koja postupaju po svojoj Bogom danoj savesti, čak iako nemaju potpunu sliku o spasenju.

Razmislite o ovome: U čemu je razlika između slušanja Božje reči i postupanja po njoj?

II Nema drugoga imena

(Podsetite se u razredu teksta iz Dela 4,12)

Biblija jasno kaže ko je Izvor spasenja. Izvor nije ideja. Nije filozofija. Nje sveti tekst. Nije čak ni religija. Jedini izvor spasenja je ličnost – Isus Hristos.

U četvrtom poglavlju Dela apostolskih, Petar se obraća Sinedrionu, vodećem verskom telu u Izrailju. I on i Jovan govore sa takvom sigurnošću i autoritetom, i pokazuju takvu hrabrost da se vođe „divljahu“ i „znadijahu ih da bijahu s Isusom“ (Dela 4,13).

Zapazite koja se tema javlja u svim Petrovim propovedima i govorima u Delima apostolskim. Nije u pitanju filozofija, psihologija ili tumačenje Biblije. Tema je jedna ličnost – Onaj koji ga je toliko voleo i toliko mu mnogo oprostio. Njegove propovedi su prožete temom o Isusu. Petar završava svoj govor upućen Sinedrionu izjavom koja dve hiljade godina kasnije i dalje izaziva oprečna mišljenja – Isus je jedino ime koje može doneti spasenje. Ova izjava zaprepastila je verske vođe iz prvog veka i sablažnjava mnoge ljude danas.

Ovo je jedinstvena Isusova tvrdnja: „Ja sam Put, Istina i Život.“ (Jovan 14,6) Bog može posaditi seme istine u druge filozofije, religije i srca ljudi, ali spasenje možemo primiti samo kroz Hrista.

Razmislite o ovome: Šta biste rekli nekome ko odbacuje Isusovu tvrdnju i smatra da je fanatična i neosetljiva prema drugim verskim putevima?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Postavite u razredu pitanje da li postoji razlika između sledeće dve ideje: 1) shvatanja da je Crkva odgovorna za Božju misiju u svetu i 2) posmatranja Crkve kao učesnika u Božjoj većoj misiji u svetu? Ako razlika postoji, zašto je ta razlika važna?

Aktivnost: Podsetite se priče o milostivom Samarjaninu iz Jevanđelja po Luki 10. poglavlju. Neka učenici zamisle da su sledeće ličnosti:

1. Narator
2. Isus
3. Zakonik
4. Samarjanin
5. Levit
6. Sveštenik

Zamolite učesnike u ovoj aktivnosti da opišu kako su se osećali kad su se stavili na mesto određene osobe. Pitajte, na primer, kako se pretučeni čovek osećao dok je ležao na zemlji i posmatrao dva čoveka koja prolaze pored njega. Kako su izgledali iz njegove ležeće perspektive? O čemu su Levit i sveštenik

razmišljali dok su prolazili? Da li su na bilo koji način bili emocionalno pogođeni? Da li su osećali krivicu? Kako se zakonik osećao kada je Isus ispričao ovu priču?

Razgovarajte u razredu o ključnom značenju ove priče. Ono se ne odnosi samo na ljubaznost prema drugima. U središtu se nalazi pitanje o tome ko je naš bližnji. Dobijamo širu sliku o tome kome su upućeni Božja milost i spasenje. Razgovarajte o značaju zakonikovog odgovora koji je dao Isusu: „Onaj koji se smilovao na njega.“ (Luka 10,37) Da li mu je bilo teško da izgovori reč Samarjanin? Ko bi danas u našoj zajednici mogao da predstavlja Samarjanina?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Saznanje da Bog brine o onima koji nikada nisu čuli vest Jevanđelja ne treba da ostavi razred sa sledećim stavom: „Pa, ne moram ništa da činim ako će Bog ionako da se postara za sve.“ Razgovarajte o prednostima širenja Radosne vesti kada su u pitanju oni koji je šire i oni koji je slušaju.“

Aktivnost: Postavite sledeća pitanja: Na koji način se menja život hrišćanina kada širi svoju veru? Podstaknite učenike da odgovore na osnovu ličnog iskustva ili onoga što su zapazili u životu drugih. Možete li biti hrišćanin, a da pritom ne delite svoju veru? Zašto?

Posle razgovora o uticaju svedočenja na osobu koja svedoči, usredsredite se na osobe koje primaju vest. Do kakvih praktičnih promena treba da dođe u životu osobe koja čuje vest Jevanđelja? Podstaknite učenike da podele svoja lična iskustva o tome kako Radosna vest utiče na njihov život.

Na kraju, zajedno navedite praktične načine na koje se možete uključiti u Božju misiju u svetu.